

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 500 lir

Leto XXXVIII. Št. 187 (11.315)

TRST, četrtek, 2. septembra 1982

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Gocvu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

DREVI ZAUPNICA V ZBORNICI, JUTRI ZAČETEK RAZPRAVE V SENATU

Spadolini še ta teden v škripcih zaradi dveh gospodarskih odlokov

Načelnik poslanske skupine KPI Giorgio Napolitano je napovedal glasovanje proti vladnim zakonskim odlokom o fiskalizaciji in povišanju socialnih dajatev

(Od našega poročevalca)

RIM — Danes v poznih dopoldanskih urah bo poslanska zbornica izglasovala zaupnico drugi Spadolinijevi vladi, nato pa se bo razprava preselila v senat, kjer bodo verjetno odobrili zaupnico vladi pred koncem tedna. Izid glasovanja ni bil nikoli v dvomu, saj razpolaga Spadolini z veliko večino glasov. Pač pa se bo vlada znašla v težavah že ta teden. Predsedničnim so v komisiji za ustavna vprašanja zavrnili vladni odlok o fiskalizaciji socialnih dajatev, zaradi odsotnosti številnih demokristijanskih in predstavnikov drugih strank večine; tudi ne bo imel posledice, ker bo o odloku razpravljala zbornica, ki je nedvomno pomembnejša od senata. Vsekakor tudi Spadolinijeva vlada. Vsekar mora zbornica najkasneje do nedelje odobriti ta odlok in odlok o povišanju socialnih dajatev. S ponedeljkom bo namreč, zaradi zasedanja Medparlamentarne unije, poslanska zbornica prenehala z delom vse do 25. septembra.

Odobritev teh odlokov pa ne bo ne

O stroških za delovno silo Sindikat pripravlja dokončne predloge

RIM — Tajništvo CGIL je določilo včeraj postopek in roke za izdelavo dokončnega besedila predlogov glede stroškov za delovno silo in draginske doklade. Najprej bo dokument študijskega centra proučila delovna skupina, med 8. in 10. septembrom se bodo morali izročiti delovna vodstva in posamezne strokovne sindikalne zveze, 16. se bo sestalo vsestransko vodstvo, 17. in 18. bo strokovni simpozij, nakar bo od konca meseca dokončno odločitev sprejelo vsestransko vodstvo. Podobno bo storil tudi sindikat CISL in verjetno tudi UIL, ki razpravlja o teh vprašanjih prav v teh dneh na posebnem seminarju v Toskani.

lahka ne gladka; radikali, PDUP (ki je sam vložil 1.000 anamndajev) in neofašisti so že pred časom napovedali obstrukcijo, včeraj dopolnili pa je o tih dveh odlokih na tiskovni konferenci govoril načelnik poslanske skupine KPI Giorgio Napolitano. Dejal je, da bodo komunisti glasovali proti tem odlokom; njihova odločitev se vključuje v sklop kritik na račun gospodarskih ukrepov, ki jih je vlada sprejela 31. julija, konkretno, kar zadeva fiskalizacijo socialnih dajatev so komunisti menja, da gre za darilo industriji, ki je v tem trenutku ni mogoče, kar pa bi ga morala vlada pogojevati z začetkom pogajanj za obnovitev delovnih pogojev, drugič pa zato, ker bi ga morala vlada pogojevati s stopnjo inflacije, če je po eni strani vlada obljubila delavcem znižanje davkov, če inflacija ne bo presegla znanih 16 odstotkov, bi morala po drugi

Sedaj vam razložim, kaj je Trst...

RIM — Trst se razlikuje od drugih mest v Italiji, ker je laično mesto, ker osnova tržaškega življenja ni oratorij, ampak rekreacija, za laični dokaz naše laičnosti, ki se kaže v tisti reformistični gibanosti, ki so privedla do nastanka nekaterih zahodnih držav. Tako pojmuje tržaška poslanka, gospa Aurelia Gruber Benco, nastanek Trsta. »Tu ni bilo, da vam, predstavnikom italijanskih mest, razložim, kaj je Trst,« je dejala poslanica, »sem tsem poslanecem, ki so bili v dvorani. In za svojo razpolago o laicizmu Trsta je naredila primer svojega strica, Diomede Benca, ki je dejal, da na svojem pogrebu nobenega posrednika, ker je bil v življenju sam pred Bogom. Trst, laično mesto, bi moral biti zgled ostalim mestom v Italiji, ki so vse preveč pod vplivom Cerkve. Pa tudi sicer je Trst lahko zgled. Na primer, da ni mogoče rešiti gospodarsko - finančne krize brez razvoja produktivnosti in brez razvoja v treh sektorjih: na prvo mesto je gospa Aurelia postavila kmetijstvo, na drugo trgovino in na tretje industrijo, ker je to industriji načrtovanje najlažje. Produktivnim dejavnostim, je dejala, je treba zagotoviti samostojno upravljanje, takoj pa je pristavila: »ne v vzhodnem smislu, če bi rešili problem Trsta, bi lahko se ustvaril model ekonomske integracije, ki bi ga nato uveljavili tudi drugje. Beneda, ključno vprašanje je pri tistih, Trst je imel veliko pomorsko dejavnost, ki je sedaj odpravljena. Dobiti jo mora nazaj, a ne tako, da gre k ostalim pristaniščem in terja vrnitev pomorskih

Fortuna (PSI) opozoril Spadolinija na zakonsko zaščito Slovencev

RIM — Socialistični poslanec Loris Fortuna je včeraj v svojem posredu med razpravo o zaupnici petstrankarski vladi pozval ministrskega predsednika Spadolinija, naj se v svoji repliki obveže, da bo vlada omogočila hiter postopek za odobritev že predloženih zakonskih osnutkov v poslanski zbornici in v senatu, to je zakona za globalno zaščito Slovencev, ustavnega zakona za zaščito Ladincev in okvirnega zakona za valorizacijo krajevnih kultur in jezikov. Gre za vprašanje, je dejal Fortuna, ki zadeva državljanske pravice in svoboslovnost pripadnikov narodnostnih skupnosti, ki živijo v Italiji, to vprašanje je Fortuna povezal tudi z reformo institucij, ki predvsem ko gre za krajevne uprave in za pristojnosti dežel, ne more mimo problemov narodnih manjšin in manjšinskih kultur. Najnost odobritev ustreznih ukrepov za zaščito manjšin je Fortuna podčrtal tudi z besedami vidiemškega nadškofa Battistija: kadar nekemu narodu vsilijo njemu tuje organizacije in strukture, postane koloniziran, emarginiran in zaslužjen narod; kadar se lahko izraža na osnovi svoje bitnosti, svoje zgodovinske tradicije, se organizira v skladu s svojo kulturo, šele tedaj je ta narod svoboden. To je bilo izrečeno na nekem zasedanju o Slovincih in o Furlanah, velja pa za vse manjšine, ki živijo v Italiji. Vsaka ima drugačne probleme, vendar je treba poseči, da te skupnosti ne bodo izginile. Zato je treba pospešiti postopek za odobritev zaščitnega zakona in v tem smislu je Fortuna pozval vlado, naj se obveže, da pride čimprej do odobritev že predloženih zakonskih besedil. (bbr)

PO TORKOVH DEMONSTRACIJAH PRISTAŠEV SOLIDARNOSTI V MNOGIH POLJSKIH MESTIH

TRJE MRTVI IN ŠTEVILNI RANJENCI (TUDI MED POLICISTI) KONČNI OBRAČUN ODLOČNEGA UKREPANJA POLJSKIH OBLASTI

Več kot štiri tisoč aretiranih - Vlada minimizira obseg neredov - Kljub pomiritvi še vedno napetost vzdušje - Odmevi v tujini - »Razkol« med tremi italijanskimi sindikalnimi organizacijami

VARŠAVA — Kot je sporočila poljska tiskovna agencija PAP, je končni obračun o torkovih demonstracijah na Poljskem, ob drugi obletnici podpisa znanega dogovora v Gdansk, trije mrtvi, 200 ranjenih (od teh je 146 policistov, med katerimi leže trije v težkem stanju v bolnišnicah) in 4050 aretiranih, poleg tega pa je bila povzročena tudi velika gmotna škoda.

Ker so poljske oblasti predvčerajšnjim prekinile vse telefonske zveze, je bilo prvotno težko ugotoviti obseg teh demonstracij, toa se je včeraj je postalo jasno (in tega ni so skrivale niti oblasti), da so bile demonstracije v številnih mestih. Poročila navajajo kar ducat mest, med katerimi je bilo najhuje v Gdansk (eden mrtve, številni ranjeni, 300 aretiranih, bakica po mestu), po približno 600 aretiranih po opravi v Wrocławu in Varšavi, dvesto mrtva sta bila v Lublinu, hudi dvesto mrtva sta bila v Gorzovu Wielkopolskem, delavci jeklame Lenin iz Krakova so se več ur spopadali s policijskimi oddelki, neredi so bili tudi v Bielsko Biali, kjer izdelujejo popularni poljski fiat 126 itd.

Ceprav so demonstracije zajele o zemeljsko razmeroma širok obseg, pa se jih je po uradnih poljskih ocenah udeležilo skupaj le nekaj 50.000 oseb. Poljski delavski ra-

zred naj bi tako »pokazal čut za družbeno odgovornost in ni sledil pozivom zahodnih radijskih postaj«. Poljska televizija, ki je pokazala nekaj izsekov iz demonstracij (na poveljevalce je bil v vojski uniform), je poročala, da je policija postopala v skladu z vojnimi zakoni in je najbolj napadale osebe aretirale. Oblasti so tudi uvedle preiskavo v zvezi s smrtnimi žrtvami, do katerih je prišlo med demonstracijami.

Včeraj je na Poljskem v glavnem vladal mir. Oblasti so se potrudile, da so že ponorili izginili sledovi spopadov med demonstranti in policijo, pa tudi drugi znaki torkovih neredov. Težje je le z razbitimi šipami oken in izlozbi, katerih ni moglo tako hitro nadomestiti. Po poljskih mestih še vedno krožijo okrepljene policijske in vojaške oddelke, so stavljeni so cestni bloki, pa tudi sicer je napetost med ljudmi še vedno prisotna. Mnogi o neredih so med Poljaki deljena, dokaj enotno pa je ogorčenje zaradi dejstva, da je policija uporabila strelno orožje proti neoboroženim demonstrantom. O torkovih dogodkih bo razpravljala tudi sejm (poljski parlament), katerega zasedanje je za danes sklical državni svet.

Poljski dogodki so imeli svoj odmev tudi v drugih državah. Sovjetska agencija TASS je priobčila le nekaj vrst demonstrantov je označila za »skupine teptistov in jasno je, da Moskva teh dogajanj trenutno ne želi dramatizirati. Ameriško zunanje ministrstvo je v sebnem poročilu med drugim javilo, da »kritiki ni mogoče rešiti poljskih problemov«. Predstavnik zahodnonemške vlade je izrazil obžalovanje, da je na Poljskem prišlo do neposrednega sočutenja in žrtve.

Vrsta kritik vladi, torej gospe Gruber Benco je rekla: »Gospod predsednik vlade, vi nimate moje zaupnice.« Vendar je bila to očitno moralna nezaupnica, saj bo, kot je bilo mogoče razumeti, poslanka spodpisala memo zaupnice in torej glasovala za Spadolinija. Ta odločitev očitno ni bila lahka; tako bi vsaj lahko sklepali iz solza, ki jih je, ob koncu stopenja posega, užaljena zaradi nerazumevanja do tržaških problemov, potočila gospa Aurelia. (bbr)

GLEDE NADALJNIH 94 DELAVCEV V DOPOLNILNI BLAGAJNI

Nova sodna odredba proti družbi »Alfa Romeo«

MILAN — Tudi tretja pravda, tokrat glede 94 delavcev, ki jih je Alfa Romeo postavil marca v dopolnilno blagajno, se je končala z odredbo sodišča, da jih mora vzeti podjetje v službo. Kot je znano, sta že dva mlada lanska protorja odločila enako v zvezi s prižabljeni drugi 37, oziroma 97 suspendiranih. Utemeljitev sodnikov so sicer v vsakem primeru različne, enako pa oporekajo podjetju mevanica da izbira suspendiranje po svojih merilih (odsotnost od dela, profesionalnost), namigujejo na možnost »kaznovanja« sindikalne aktivnosti, predvsem pa odrekanje več javno zadevnemu sporazumu med podjetjem in sindikatom.

Vodstvo družbe Alfa Romeo ni hotelo komentirati niti te odredbe, izjavilo je le, da se ji bo podredilo, a da bo v zameno po-

stavilo v dopolnilno blagajno druge delavce. Medtem je včeraj 134 delavcev, ki jih je podjetje spet vzel v službo po prvih dveh odredbah, a jih je namestilo v oddelčen obrat v predmestju Areseja, proglasilo 8-urno stavko in priredilo protestni sprevod do glavne tovarne, češ da pomeni premostitev »novo diskriminacijo«, da in jih hočejo »konfirmitati«. Vodstvo družbe zatrjuje, da so med stavko prisilili upravno osebo, da zapusti delo in da so zasedli dva urada.

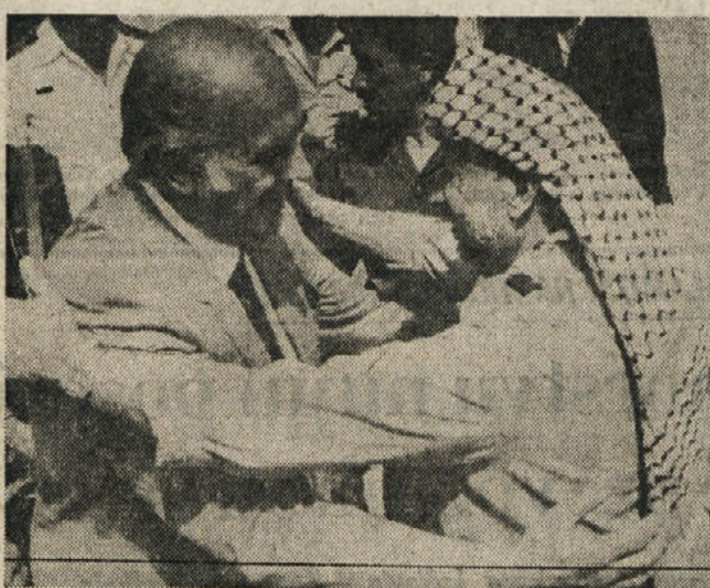
Deželni tajnik kovinarskega sindikata pa je zatrdil, da sodstvo spet postavlja v dvom vlogo sindikata pri soočanju o preureditvi proizvodnih procesov, ki so v teku skoraj v vseh tovarnah in poudaril, da je bil marčni sporazum med Alfa Romeo in sin-

dikati edini možen za rešitev podjetja, ne da bi posegli do odpustih. Posledice teh sodnih odločitev bodo vsekakor ocenili na današnjem sestanku tovarniškega sveta iz Areseja s pokrajinskimi in deželnimi tajništvi FLM. Medtem se je zaostri položaj tudi v južnih obratih Alfa Romeo v Pongiglianu d'Arco, kjer je kakih 100 od 1.700 uslužbenecv suspendiranih, ostali pa rotirajo v dopolnilni blagajni. Med včerajšnjo stavko proti novim napovedim o dopolnilni blagajni je nekaj deset delavcev pregnalo vodstvene funkcije, zasedlo obrat in povzročilo prekinitev dela tudi v sosedni tovarni, Alfa Romeo trdi, da so tudi poškodovali vrata in nekaj pohištva, sindikati pa so obsodili nasilna dejanja, a so hkrati opozorili pred resnostjo krize v podjetju.

VČERAJ SO ZAHODNI BEJRUT ZAPUSTILI ZADNJI PALESTINSKI BORCI

Po končnem razpletu libanonske krize ZDA pripravljajo diplomatsko ofenzivo

Libanonska vlada prepovedala vse protizakonite oborožene grupacije - Weinberger v Bejrutu in v Tel Avivu

Srečanje med grškim premierom Papandreujem in Arafatom (AP)

BEJRUT — »Z evakuacijo Palestincev in Sircev iz Bejruta se je v bistvu končala naša misija v Libanonu. V prihodnjih dneh bomo umaknili kontingent ameriške vojske, za Italijane in Francoze bosta odločali njihovi vladi, mislim pa, da bo tudi zanje umik le vprašanje dni.« To je včeraj izjavil ameriški obrambni minister Caspar Weinberger ob svojem prihodu v Bejrut. Po pogovoru z dosedanjim predsednikom Sarkisom se je sestel z novim predsednikom Gemayelom, kateremu je zagotovil vso pomoč ZDA vključno z vojaško, če bi Libanonu grozila ponovno kaka zunanja nevarnost. Za Weinbergerja se je libanonska tragedija končala, saj je prepričan, da se bodo v prihodnjih dneh umaknili s preostalega libanonskega ozemlja vsi palestinski borci in sirski vojaki. Šef Pentagona je tudi zagotovil, da se bo umaknila tudi izraelska vojska.

V potrditev takih optimističnih jav. je Vazanova libanonska vlada

včeraj izdala vladni odlok, ki predvideva razpustitev vseh ilegalnih oboroženih grupacij v Libanonu, prepoveduje nošenje orožja in uniform v javnosti in predvideva da prevzamejo nadzorstvo nad celotnim ozemljem pripadniki libanonskih varnostnih sil in redne vojske.

Po vsem sodeč Vazanov ukrep ni presenetil libanonske levice. Levičarska oborožena skupina »Murabitun« se je včeraj že umaknila s ključnih položajev ob »črni črti«, prisotnost njihovih borcev na je bila manj opazna. KP Libanona in Džublatova združena levica sta že napovedali, da ne bosta oziroli orožja, dokler ne bodo Izraelci zapustili Libanona. Partija pa je »lede« tera precej prožnejša, saj napoveduje svojo primirnost, da se bo v bodoče borila po demokracijski poti, če bo to dopustil režim, ki pa namerava ustanoviti Bechir Gemayel.

Libanonska tragedija se torej bliža koncu. Končnega obračuna med libanonsko levico in desnico kot kaže ne bo, saj bi to nasprotovalo zahodnim interesom v tem delu sveta. Po umiku Sircev in Izraelcev pa bo po morebitni spravi glavni problem prisotnost palestinskih beguncv na libanonskih tleh. Po zadnjih podatkih je v Libanonu preko 500 tisoč Palestincev, po večini žensk, otrok in starev. Tudi ljudi bi se Libanon najraje znebil, a kot kaže jih nihče ne bo. Potrebna bo torej izdatna pomoč, da ne bi pomankanje dokončalo, kar niso uspeli izraelski granatniki. Vsekar na je tudi prisotnost nemehnih beguncv trin v peti izraelski vladi.

V Izraelu pa trenutno ni nikomur do smeha. Ameriški predsednik Reagan je predprijemni postal Beginu pismo s »sugestijami« za reševanje bližnjazmožne krize. Washingtonska administracija svetuje Izraelu, naj upošteva pri bodočih pogajanjih o avtonomiji za Cisjordanjo in Gazo, da imata obe ozemljici »osebne vezi« z Jordanijo, obenem odsvetuje nadaljnje žividne nasiljevanje na zasedenih arabskih ozemljih in napoveduje sklenitev ameriško - izraelskih odnosov, če bi Izrael anektiral Gazo in Cisjordanjo.

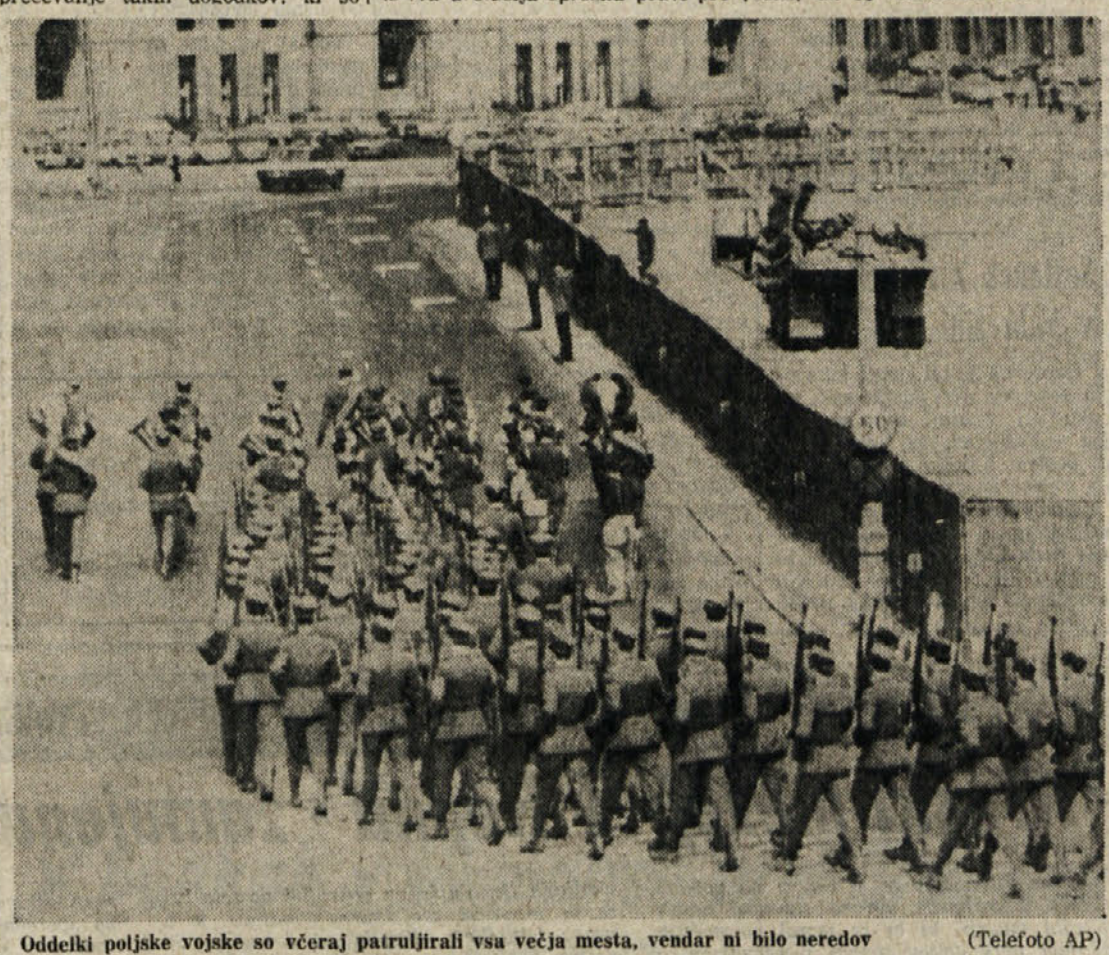
Weinberger ne bo imel torej lahkega posla, da bo danes po predprijemni prihodu v Tel Aviv razložil Izraelcem Reaganovo bližnjazmožno politiko. Po vsem sodeč lahko v prihodnjih dneh pričakujemo povsem nove ameriške pobude, ki bi bile bolj sprejemljive za Egipt in za druge prahodne arabske države.

V Izraelu že bjelejo plat zvoza pred novim Reaganovim »dvaizdom« s trditvami, da se je dotaknil »svetih in nedotakljivih« izraelskih interesov. Na them pa se že vsiljuje sum, da je vse le »črna zuba«, ki bi omogočila Washingtonu in Tel Avivu, da čimbalje vnovič razplet v Libanonu. Washington hoče predvsem izbrati neuspeh Sovjetske zveze in radikalnih arabskih držav, da bi se bolje utrdil v tem delu sveta.

Na them v Washingtonu upajo, da bo tudi PLO spremenila svoje zadržanje, potem ko so jo vse arabske države in Sovjetska zveza praktično pustile na cedilo. PLO si je res pridobila ogromen političen ugled s svojim junakiškim bojem v Bejrutu, a sedaj mora ponovno strniti svoje razpršene vrste.

Milejše sankcije ZDA proti Evropi

NEW YORK — Ameriška vlada je sklenila oniliti sankcije proti tistim evropskim podjetjem, ki so izročila Sovjetski zvezi sestavne dele za sibirski plinovod. V ZDA so namreč sklenili, da ne bodo uveljavili dobav francoskim in britanskim podjetjem, ki so izročila Sovjetom turbine, kompresorje itd., temveč samo dobave, ki neposredno zadevajo področje petroleja in zemeljskega plina. Sam predsednik Reagan je rekel, da so bile sankcije, ki so jih sprejeli proti podjetju »Dresser France« nekoliko preveč drastične.

Oddelki poljske vojske so včeraj patrolirali vsa večja mesta, vendar ni bilo neredov

(Telefoto AP)

Priprave na sedmi vrh neuvrščenih

Začevoljstvo SFRJ ob soglasju gibanja

BEograd — Predsedstvo Jugoslavije je včeraj na seji, ki jo je vodil predsednik predsedstva SFRJ, Petar Stambolić, proučilo nekatera vprašanja mednarodne dejavnosti Jugoslavije, posebej glede priprave na 7. konferenco neuvrščenih na vrhu. Predsedstvo je izreklo zadovoljstvo nad uspešnimi akcijami neuvrščenih, ki so pripeljale do soglasja o krajih in pogojih za sklic sedmega vrha. Opozorilo je, da je dejavnost neuvrščenih držav znova dokazala prožnost gibanja in zavest članic, da si je treba prizadevati

za krepitev vloge politike neuvrščenosti pri razreševanju vseh problemov, ki bruenijo sodobni svet. Petar Stambolić je predstavo seznanil z rezultati svojega nedavnega obiska na Cipru, član predsedstva SFRJ Radovan Vlačević pa z rezultati svojih obiskov v Bangladešu, Nepal in Indiji. Predsedstvo SFRJ je ugotovilo, da so ti obiski spodbudili krepitev dvostranskega sodelovanja in uresničevanja sklepov neuvrščenih držav ob krepitev medsebojnega gospodarskega sodelovanja. (dd)

S POLITIČNEGA PRIZORIŠČA

JUTRI V TRSTU OBČINSKA SEJA Z GOVOROM ŽUPANA

V Vidmu so se včeraj sestali voditelji PSDI in razpravljali o krizi na deželi

Jutri se bo sestal tržaški občinski svet. Na dnevnem redu sta dve važnejši točki, in sicer izvolitev komisij in poročilo župana Cecovinija. Slednji bi moral v svojem govoru, ki bo sledil volitvam komisij, podati programske smernice odbora. Že isti večer bi se morala ob županovem poročilu pričeti razprava.

Težko je predvidevati, kaj bo Cecovini povedal, del govora bo vsekakor namenil upravnim vprašanjem, politični problem pa prav gotovo ne bodo ostali v senci, saj je še vedno odprta kriza na deželi, ki je tesno povezana s stvarnostjo v tržaški občini in pokrajini.

Seje občinskih svetov in drugih podobnih javno - upravnih teles in zakonodajnih zborov niso navadno kraj, kjer padejo dokončne besede o tem, kaj se bo na političnem in upravnem življenju novega zgodilo.

Tajništva strank, tudi na deželni in občinski ravni očito ljubijo manjše in bolj diskretne sobe scejških sedežev, hotelov itd. Arene niso torej najbolj priljubljeni prostori za pogajanja in sklepanja, vseeno pa bi morala Cecovinijev govor in poznejša razprava jasneje pokazati, po kakšni poti bo korakal tržaški občinski odbor. To bo seveda važno, pa ne samo zaradi koalicijskih kriz, ampak zato, ker je položaj na Tržaškem pred, da zahteva jasna stališča, predvsem pa obilico dela za izboljšanje splošne krize, ki brez oklevanj gloda žepa in zavest občanov.

Poleg napovedi občinske seje, naj zapišemo, da so se včeraj v Vidmu sestali voditelji socialdemokratske stranke, ki so razpravljali o krizi na deželi. Ker je sestanek trajal pozno v noč, pa ne vemo, kaj je PSDI sklenila.

Festival KPI na Pončani

Danes zvečer se bo v parku na Pončani začel mestni festival glasila. Odrpjetje festivala, ki bo trajal do nedelje, bo ob 18. uri; pol ure kasneje bo na sporedu nastop rimskanjske godbe na pihala, od 20.30 dalje pa bo ples z ansamblom «E pol...».

Naša dežela

na zagrebškem sejmu

Naša dežela bo uradno prisotna tudi na letošnjem jesenskem mednarodnem velesejmu v Zagrebu, ki bo na sporedu od 14. do 22. septembra.

V ZVEZI Z NAČRTOM O IZGRADNJI HITRIH CEST

Cecovini zavrnil pismo Kmečke zveze

Zakaj? Ker pod italijanskim prevodom slovenskega originala ni bilo podpisa - župana preimenovali v župnika

Kmečka zveza je 5. avgusta t.l. naslovila tržaškemu županu dopis v zvezi z načrtom o izgradnji hitrih cest na področjih Sv. M. Magdale, Spodnje, Katinare in Lonjerja. V njem ga seznani z lastnimi stališči do tega vprašanja: najva, da ne nasprotuje a priori uresničevanju infrastrukture, ki morejo pripeljati in gospodarskim razmahom mesta in tržaške pokrajine, da na morajo ustrezna dela biti izvedena ob največjem upoštevanju potreb kmetovalcev in slovenske narodnostne skupnosti in da je enim in drugim v zameno treba priznati primerne provitirovosti. In tako naprej, saj smo o tem že temeljito pisali v našem listu.

Dopis županu je bil sestavljen v slovensčini, priložen pa mu je bil prevod v italijansko, a župan je 28. avgusta eno in drugo lepo poslal na župni Kmečki zvezi, ker pod dopisom v italijanskem jeziku ni podpisa, kakor je pod slovenskim originalom. «Po opravljenju te birokratske formalnosti», piše v županovem odgovoru, ob akd zadobil polno veljavnost in tedaj ga bo mogoče vzeti v poštev.

Vsega tega ni vredno komentirati, ker je dogodek povsem v skladu z logiko melonarske politike do dvojezičnosti. Skratka, župan je z o pombo, ki ni na videl birokratske formalna, v bistvu odklekl slovenskemu dokumentu vrednoto uradno stti in ga vrnil skupaj z italijanskim prevodom.

Dejanje dokazuje diskriminacijski odnos do slovensčine in slovenskih ustanov, saj na svoj način zanika uporabo slovensčine pri odnosih z občino. V bistvu gre tudi za korak nazaj, saj ima tržaška občina uradno prevajalsko službo, ki ima prav to nalogo, da prevaja, kar je slovenskega; tokrat je bilo prevajalcem prihranjeno delo, župan pa je ocenil, da je treba dokument KZ vrniti, ker je v slovensčini.

In še ena kislja konarica tokrat so zanj poskrbeli poštni uslužbeni. Na kvesturi, v kateri je KZ poslala županu omenjeni dopis, je zapisano: Spoštovani gospod župan občine Trst. Nekdo je te besede s peresom uokviril in ob strani zapi-

Sindikat slovenske šole, tajništvo Trst javlja, da so njegovi uradi v Ul. Fabio Filzi št. 8/1 odprti vsako popoldne od 15. do 18. ure. Na sedelu so na razpolago tudi obrazci za supleno.

tembra. Deželno podjetje za turistično propagando bo v okviru razstave ICE uredilo na 60 kv. metrov površine prikaz zimskih turističnih privlačnosti in zmogljivosti Furlanije - Julijske krajine. Uradni dan naše dežele bo dne 16. septembra, z obiskom odposlanstva, ki ga bo vodil deželni odbornik Bomben.

Včeraj začetek popravnih izpitov

S pismeno nalogo iz slovensčine (na oddelku za geometre so pisali nalogo iz matematike) so se začeli včeraj na slovenskih višjih srednjih šolah popravni izpiti. Letos dela popravne izpite 213 naših dijakov. Izpiti se bodo nadaljevali z drugimi pismenimi nalogami in ustnimi izpraševanji, zaključili pa se bodo do 9. septembra.

DR. LACALAMITA NA TRŽAŠKI UNIVERZI

Tudi v pomorstvu nujni posegi za skrčenje prevoznih stroškov

V razpemi 9% svetovnega trgovskega ladjstva - Kontejnerji odhajajo na sever - Danes predavanje strokovnjaka Šibenika iz Ljubljane

V okviru mednarodnega tečaja o organizaciji prevozov v Evropski gospodarski skupnosti, ki se odvija na tržaški univerzi, je včeraj med drugimi strokovnjaki nastopil tudi delegirani upravitelj Tržaškega Lloydja dr. Michele Lacalamita, ki je kot podpredsednik odbora pomorskih zvez evropske deseterice razvil temo o multimodalnih prevoznih in varčevanju pri prevoznih stroških v Evropi.

V tem trenutku je namreč za pomorske družbe poglavitve važnosti — je dejal Lacalamita — da kolikor mogoče zmanjšajo prevozne stroške, sicer je vprašanje, ali bodo posamezne organizacije lahko sploh ostale in nadaljevale svoje delo na tržišču mednarodnih prevozov. Delovanje na tem področju je zlasti v zadnjih letih postalo precej tvegano, zaveza ter se družbe dan za dnem sočajo s problemi, ki jih povzročajo naraščajoča inflacija, brez-kompromisna konkurenca tako ime-

novanih «svobodnih» družb, ciklično gibanje tržišča s prevozninami, nestalnost mednarodnih odnosov, azijski «sizz» in drugi dejavniki. Posledica vsega tega je, da je danes brez dela v raznih svetovnih pristaniščih nič manj kot 861 ladij s skupno tonazlo 59,3 milijona brt in da predstavljajo ladje v razpemi kar 9 odst. vsega svetovnega trgovskega ladjstva. Nadaljnja posledica tega negativnega trenda je, da je v zadnjih treh letih zasllo v stečaj 9 li-mijskih pomorskih družb (7 v Skandinaviji in 2 v Zahodni Nemčiji), in da sta dve drugi družbi — ena na Angleškem in ena v Franciji — menjali lastnika. Tudi italijanski trgovski ladjstvo je močno občutilo omenjene negativne dejavnike, vendar je na tem, da slrči svoje zmogljivosti za okrog 20 odstotkov.

Če se torej pomorskim družbam postavlja z vsjo nujno problem zmanjšanja prevoznih stroškov, kako naj se to v sedanjem neugodnem

trenutku doseže? Predvsem je treba posplošiti multimodalni sistem prevozov — je dejal Lacalamita —, se pravi čim bolj razširiti sistem prevozov blaga od proizvajalca do naročnika, po katerem se posamezne posiljke «pretakajo» vzdolž prevozne verige (najprej denimo vlak, nato ladja in nato zopet kopenski prevoz po cesti ali po železnici od pristanišča do vrat naročnika) brez zastojev in z minimalnim pretovarjanjem. Nadalje je treba usmerjati promet skozi tista pristanišča, ki nudijo najbolj sodobno opremo in največje možnosti povratnih tovorov. In končno je treba pospešiti združevanje ladjarjev, agentov in špediterjev v poslovne konzorcije, ki morejo med drugim zagotoviti tudi določeno porazdelitev splošnih stroškov. Takšni konzorciji so že začeli nastajati v Ameriki, na Daljnem vzhodu, v Afriki in na severu Evrope, medtem ko je Sredozemlje v tem pogledu močno v zamudi. Prav zaradi tega se je v zadnjih letih okrog 400.000 kontejnerjev preusmerilo s Sredozemlja v razne severovropske luke, tako da se je delež Južne Evrope v mednarodnem kontejnerskem prometu zmanjšal s prejšnjih 33 na 26 odst. Na svetovni konferenci o kontejnerskem prometu po morju so lani v Amsterdamu ta problem podrobno analizirali — je zaključil Lacalamita — vendar se šele zdaj porajajo pobude, ki naj bi privedle do ustanovitve prvih poslovnih konzorcijev.

Včeraj popoldne so si udeleženci mednarodnega tečaja ogledali naprave v tržaškem pristanišču ter se po srečanju s predstavniki luške ustanove na pomorski postaji zadržali zlasti ob pomolu VII, kjer so prisostvovali manipulaciji kontejnerjev in raztovarjanju večje prometovne ladje. Danes bo v okviru tečaja na vrsti kar sedem predavanj, med temi predavanje prof. Toma Šibenika z ljubljanske univerze o cestnem prometu in varnosti v Sloveniji.

Orkester RTV Ljubljana v soboto v Trstu

Simfonični orkester TRV Ljubljana bo v soboto zvečer, ob 20.30, na stopil na Gradu so. Justa pod taktirko Antona Nanuta. Simfonični orkester iz Ljubljane bo igral v Trstu na povabilo Avtonomne letovišar-ske in turistične ustanove, združene Glasbena srečanja in organizacije «Capella Civica» in bo nastopil v okviru prireditve Glasbene september 1982. Spored bo obsegal skladbe Goloba, Stravinskega in Francka.

Vstopnina je tri tisoč lir; prodaja vstopnic je v uradih potovanja agencije UTAT v Pasaii Protli.

Danes se poročita

VIDA LEGISA in SAVO USAJ

Vse najboljše v skupnem življenju jima voščita

SD Sokol in

SKD Igo Gruden

ODPRTA VPRAŠANJA • ODPRTA VPRAŠANJA • ODPRTA VPRAŠANJA

«Kraški muzej» v Repnu - zamujena priložnost

Konec julija 1979 so v Repnu na pobudo tržaške pokrajinske uprave slovesno odprli «Kraški muzej», ki bi se moral po načrtih tedanjih upraviteljev razviti v večnamensko kulturno središče, nekako živo telo na razpolago vsem kulturnim potrebam kraškega prebivalstva. Torej ne samo muzej v tradicionalnem smislu ohranjanja starin, ampak tudi resnično aktiven dejavnik za spoznavanje preteklosti, tradicij ter družbene in narodnostne stvarnosti Krasa, in zakaj ne, zblizevalni faktor med mestom in okolico. «Kraški muzej je torej pomenil veliko pridobitev, ki bi izpolnila pričakovanja ne samo domačega prebivalstva, ampak tudi tistih pokrajinskih upraviteljev, ki so od vsega začetka spremljali in spodbujali uresničitev te zamisli.

Vse se je začelo pred štirinajstimi leti, ko so v Trstu potekale priprave za proslavljanje petdesetletnice priključitve naših krajev Italiji. V ta namen je bil ustanovljen posebni pripravljalni odbor, ki so ga sestavljali župani našega področja in zastopniki pokrajinske uprave. Na predlog tedanjega podpredsednika pokrajine, znanega tržaškega zgodovinarja prof. Apha, so sklenili namestiti del razpoložljivih sredstev (približno 50 milijonov lir) za uresničitev strukture za kulturne potrebe slovenske narodnostne skupnosti, ki bi jo imenovali «Kraški muzej». Po nekaterih birokratskih in tudi političnih za-

pletitvah (kmalu je na pokrajini nastala kriza in je prišel prefekturni komisar), je u-prava leta 1972 odkupila od domačina Silvestra škabarija opuščeno staro hišo z gospodarskim poslopjem ter poverila strokovnjakom nalogo, da uredijo poslopje za potrebe kraškega kulturnega centra. Arhitekt je kmalu opravil svoje delo, državna birokracija pa je spet onemogočila začetek obnovitvenih del, za katere je bilo treba počakati do leta 1978. «Kraški muzej» so uradno predali svojememu namenu, kot smo že napisali, julija 1979, nekaj dni po otvoritvi pa je tržaška pokrajina priredila v obnovljenih prostorih javni posvet o vlogi in zlasti o dejavnosti v tej slikoviti kraški hiši. Nakazanih je bilo več zanimivih zamisli in predlogov, ki jih je preveval optimizem, da bo struktura res lahko v bližnji bodočnosti izpolnila želje in tudi načrte Slovencev in remičnih ljubiteljev Krasa. Zgodilo pa se ni tako.

Tedanja pokrajinska uprava je pred iztekom svojega mandata dala pobudo za ustanovitev konzorcija za upravljanje «Kraškega muzeja», ki bi ga poleg zastopnikov kraške pokrajine sestavljali še predstavniki Kraške gorske skupnosti ter župniskih in repen-tabske občine, ob tem pa bi ustanovili še strokovno komisijo, ki bi neposredno skrbela za dejavnost in za vse prireditve v središču. Napredni pokrajinski odbor pa ni u-tegnil izpolniti vseh svojih načrtov in zvezi

s «Kraškim muzejem», saj so bile leta 1980 na sporedu krajevne upravne volitve, ki so radikalno spremenile politično lice tržaškega pokrajinskega sveta. Vrh tega pa je še de-želni nadzorni odbor zavrnil statut novoustanovljenega konzorcija za upravljanje repen-tabskega muzeja s čisto birokratskimi uteme-ljitvami (čas, da je KGS je konzorcij občin, da se nima svojega statuta, in podobno), za katerimi pa se je skrivala jasna politična od-ločitve. Novi pokrajinski upravi pa ni bilo sploh do tega, da bi se stvarno zavzela za razvoj in oživitve kulturnega središča v Repnu ter vse skupaj prepustila krajevnim društvom, brez vsakršnih jasnih načrtov za bodočnost, za katere je v prvi vrsti dolžna sama poskrbeti.

«Kraški muzej» torej — razen redkih pri-reditev, ki se v njem od časa do časa odvo-jajo — v bistvu sameva in še zdaleč ne opravičuje načrtov in upanj vseh tistih, ki so z veseljem pozdravili njegovo odprtje. Na po-krajini so nam povedali, da pripravljajo novi odbor program dejavnosti v muzeju, ki bi tako vsaj delno popravil zamude in neure-sničene obveznosti. Bomo videli, koristno pa bi bilo, da bi se o bodočnosti «Kraškega muzeja» globlje zamislili.

Pričakujemo, da bo imelo to naše pi-sanje odmevnost in da se bo v zvezi s tem odprla širša (tudi pismena) razprava.

POGOVOR S SINDIKALISTOM FILLEA/CGIL IN SUNIA GIULIANOM MAURIJEM

Stanovanjska stiska: zakonskim ukrepom naj sledi še dobra volja

Upadanje naravnega prirastka potrjuje nesmisel predmetnih gradenj, tem pa botrujejo interesi gradbenikov in hišnih lastnikov v mestu - Kako je z gradnjo

V soboto smo priobčili članek o državi in deželni zakonodaji za razmah stanovanjskih gradenj. Omenili smo načrt, po katerem naj bi v Trstu zgradili ali nanovo preuredili 4.000 stanovanj. Ker je včeraj pričel veljati novi deželni zakon o stanovanjski finančni politiki in spričo stanovanjske stiske ter za- staja v gradbeništvu kot takim smo se obrnili na sindikalista Giuliana Maurija, ki je tajnik sindikata grad-bincev FILLEA - CGIL in član taj-ništva sindikata stanovanjskih u-pravičencev SUNIA ter mu zastavi-li nekaj vprašanj.

Kaj menite o novih finančnih na- črtih in kaj o načrtovani pridobitvi tistih 4.000 stanovanj v Trstu?

Ono o 4.000 stanovanjih je prav-zaprav samo hipoteza, kajti skoraj dve tretjini teh stanovanj bi bilo treba financirati na podlagi bančnih

posojil in le eno tretjino bi bilo mogoče financirati z neposrednim deželnim ali državnim prispevkom. Če torej upoštevamo nedavni kre-ditni vijak, ki je sedaj bil sicer o-miljen za 1 odstotek, to je, če upo-števamo, kako drag je danes denar in kako težko se potemtakem naj-majo posojila, potem je na dani, da trezno lahko govorimo kvečjemu o kakih 1.500 stanovanjih, ne pa o 4.000.

Ali bi ne glede na vse to 4.000 stanovanj zadostovalo za potrebe tržaških stanovanjskih upravičen-cev?

Nikakor ne. Kako ocenjujete okoliščino, da i-mamo v mestu na tisoče praznih stanovanj, a se kljub temu gradnja stanovanjskih poslopij in pravih na-selij v predmestju nadaljuje?

Nekateri pravijo, da je praznih stanovanj v mestu okrog 5.000 do 6 tisoč, drugi celo navajajo število 7.000. Med njimi je vsekakor treba razlikovati taka stanovanja, ki se ne dajo sanirati in takšna, ki bi le v nekoliko sto milijonov lir po-pravil lahko bila spet v sevljiva. Po-jav širjenja gradenj v mesto okoli-ko sloni na teži graditeljev in last-nikov nepremičnin, da preurejanje starih stanovanj in stavb v mestu preveč stane, da je skratka zaslu-žek od tega picek.

Kaj pa izdatki za gradnjo v pred-mestju?

V resnici so tudi ti veliki: poglej-mo samo primera Rocca - Melare in Kolonkova, tam je urbanizacija zahtevala lepe denarce. Toda takšno stanovanje brez težav prodaja ali najame, medtem ko je preurejeno staro stanovanje v mestu, kot na-glašajo predstavniki graditeljev in hišnih lastnikov, treba prodati po visoki ceni, če hočeš dobro zaslužiti. A tedaj tega skoraj nihče ne kupi. Sicer pa gre tu tudi za določeno po-litično spekulacijo: lastniki bi po-slopij v zgodovinskem jedru Trsta sicer kaj radi restavrirali, vendar zato, da bi to področje potem lahko spremenili in donosnejši trgovski cen-ter, v sedež zavarovalnic in luksuz-nih trgovin; ne gre pa jim v glavo, da bi restavrirane stavbe namenili dostojne strehe potrebnim družinam, ki izvirajo seveda iz nižjih slojev, ti naj se kar ošejejo v predmestje. To je v bistvu politika emigracij: je preprostega delovnega človeka.

Spekulacijsko naravo takšnega ravnanja potrjujejo tudi statistični podatki o demografskem razvoju, kajne?

Spekulacijsko naravo takšnega ravnanja potrjujejo tudi statistični podatki o demografskem razvoju, kajne?

Sesljsanski zaliv ima novega lastnika

Mnenje devinsko-nabrežinskega župana Škerka o tej veliki «kupčiji»

Sesljsanski zaliv, biser naše oba-le, je spet v središču pozornosti. Po nekajletnih razpravah in tudi polemikah o bodočnosti tega dela devinsko - nabrežinske občine, je v teh dneh iz Pordenona prišla vest, da je tamkajšnja delniška družba «Novatur» odkupila pomemben s-veženj delnic družbe «Edilturn», ki je bila, kot znano, lastnik zaliva. Po-drobnosti tega velikega gospodar-skega posla niso še znane, gotovo pa je, da odpira skupčija novo po-glavje v sklopu turističnih pobud ne samo v Sesljanu, ampak tudi na ši-ršem območju Tržaškega zaliva. Glavni delničarji «Novature» so nam-reč tisti furlanski gospodarski ope-raterji in industrijski, ki so prav pred kratkim sklenili z miljsko ob-činsko upravo konvencijo za iz-gradnjo navično - turistične ob-jekta «Marina Maja», ki bo kot ka-že ena večjih tovrstnih struktur v severnem Jadranu. Kakšne načrte ima družba «Novatur» za Sesljsan-ski zaliv, ni še točno znano, govor-i pa se že o zelo ambicioznih pro-gramih, o nekaki «sinhronizaciji» dveh turističnih polov Milj in Se-sljana in o še marsičem.

«O skorajšnji sklenitvi tega go-spodarskega posla me je pred dne-vi osebno obvestil eden glavnih del-ničarjev družbe, «Novatur» Azzano (ki je tudi predsednik družbe, «Ma-rina Maja», opur.), nam je včeraj povedal devinsko - nabrežinski župan Albin Škerk, ki je za obrav-navo tega vprašanja tudi zabil za sestanek z občinskim odborom. Na tem srečanju, ki bo na spore-du sredi tega meseca, nam bo dru-žba predstavila svoje načrte v zve-zi s Sesljskim zalivom in šele nato bomo lahko globalno ocenili razvoj dogodkov.

«Razvojni načrt, ki ga je svojčas predstavil, «Edilturn», ni upošte-val temeljnih smernic turističnega razvoja naše občine in ga zato ni-mo sprejeli. Ta načrt nam ni da-jal jamstva, da se gradbeni kom-pleks v zalivu spremeni s časom v stalna bivališča, kar bi kršilo družbeno in narodnostno ravnoteže v občini, poleg tega pa ni upošte-val ovrednotenja krajskih lepot in varščite okolja. Dokument o teh vprašanjih smo izdelali že leta 1978, njegova politična usmeritev pa je veljavna še danes, je med drugim dejal Škerk.

«Z druge strani pa nočemo, da bi Sesljski zaliv tako rekoč sa-meval in smo tudi v političnem spo-razumu med KPI, PSI in SSJ ja-sno napisali, da si bo uprava po svojih pristojnostih odločno priza-devala za ureditev celotnega oba-legalnega pasu naše občine. Zato bomo s pozornostjo poslušali predstavi-ke družbe, «Novatur» ter trezno o-cenili njihove načrte glede Sesljsan-skega zaliva, ne mislimo pa odstopi-ti od naših političnih stališč okrog tega vprašanja, ki so vsem jasna.» To je torej mnenje devinsko - na-brežinskega župana v pričakovanju prvega srečanja z novimi lastniki Sesljskega zaliva.

«Trokolesni» avto

Ob odhodu na delo je čakalo v terek zjutraj 50-letno Licio Ursini iz Ul. Salvi neslano presenečenje: neznanec so ponoči odnesli avtomobil (parkiran je bil v Ul. Baia-monti) prednje desno kolo. Avtomobil je tako zjutraj «prčakal» lastnico na treh kolesih in na štirih ope-kah, s katerimi so zlikovci podlo-žili desni prednji del vozila.

Nesreča 3-letnega otroka v prodajalni Coin

Komaj 3-letni Stefano Spina je bil včeraj dopoldne žrtev neobičajne nesreče v prodajalni Coin: ko je mati nosila po premičnih e-lektričnih stopnicah v višje nad-stropje, mu je ušla ročica pod premikajoči trak za oprijemanje,

Zapisal D. GASPÉLIN

Dva prstana, zapestnici in zapest-na ura je plen, ki so ga v terek dopoldne (med 9 in 12, uro) neznan-tatovi odnesli iz stanovanja 68-letne Giselle Bortolotti v Ul. Rigutti 13/1, med njo odsotnosti. Ukradeni predmeti so vredni od 300 do 400 tisoč lir.

«Prevroč» grelec za vodo

Malo pred polnoce se je v kuhinji stanovanja Franca Orlanda v Ul. Industria 63 vnel grelec za vodo. Dim in ognjeni zublji so popolno-ma uničili 10-litrsko napravo, ki je bila postavljena nad umivalnikom, ter počrnilo zidove. Kot so ugotovili tržaški gasilci je prišlo v grelec do kratkega stika, ker ga je pustil lastnik preveč časa odprtega. Kratek stik je nato povzročil požar.

Ob izgubi drage mame izreka Tu-l-lu Možini in družini občuteno so-žalje Glasbena matica.

Sekcija KPI «Zorko Kralj» iz Trebi-izreka iskreno sožalje tovaršju Mar-četu Možini in svojem ob izgubi očeta Romana.

Godbeno društvo Nabrežina izre-ka sožalje družini Pertot ob izgubi šeg-ega godbenika Ludvika.

Nenadoma nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče in brat

LUDVIK PERTOT

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 2. septembra, ob 13.15 z mrtvašnice glavne bolnišnice v nabrežinski cerkev.

Zalostno vest sporočajo: žena Stefanija, hčerka Sonja in sin Rudi z družinama ter drugo sorodstvo

Nabrežina, Trst, 2. septembra 1982

Zalovanju se pridružujeta vnukinja Zora Mezgec in vnuk Sandi Rauber z družinama.

Dne 31. avgusta nas je zapustil naš dragi

ONORATO STERNAT

TAPETNIK

Pogreb bo jutri, 3. septembra, ob 12.30 iz mrtvašnice glav-ne bolnišnice naravnost v kontovelsko cerkev.

Zalostno vest sporočajo: žena Giovanna, sinova Franco in Bruno z ženo Ludmillo in drugo sorodstvo

Trst, 2. septembra 1982

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Šolske vesti

Glasbena matica obvešča, da je vpisovanje novih gojencev iz Trsta in podružnic na sedežu v Trstu — Ul. R. Manna 29, do vključno 8. septembra od 9. do 12. ure.

Čestitke

Danes se poročita VIDA LEGISA in SAVO USAJ. Vso srečo jima želijo Bor.

FRANC GULIČ je včeraj praznoval 67. rojstni dan, danes pa praznuje imendan. Mnogo zdravja in veselja med nami mu želijo vnuka Martina in Damjan ter sin Boris in Marta.

Pred tremi leti sta se poročila SUZANA in STOJAN. Vse najboljše jima voščita očka in mama.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

Upravni odbor TPPZ Pinko Tomazič javlja vsem članom partizanjskega kolektiva, da bo jutri, 3. septembra, ob 19. uri vaju orkestra, nastop ob 20.30 zbor in orkester za nastop v križu v nedeljo, 5. septembra.

PD Kolonovec - Zenjan 46. prireditelji 4. in 5. septembra «Tradicionalni praznik solate». V soboto, ob 17. uri na kmetiji Karla Valentincica, Ul. Cesare dell'Acqua 32, tekmovalje v hitrosti sajenja solate.

Včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 2. septembra 1982
STEFAN
Sonce vzhaja ob 6.27 in zahaja ob 19.42 — Dolžina dneva 13.15 — Luč na vzduhu ob 19.39 in zahaja ob 19.54
Jutri, PETEK, 3. septembra 1982
DORA

Vreme včeraj: najvišja temperatura 27.2 stopinje, najnižja 17.7 stopinje, ob 18. uri 26.8 stopinje, zračni tlak 1016 mb raste, veter 14 km na uro severovzhodnik, vlažna 46 odstotna, nebo rahlo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 23.1 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Marco Girardi, Lorenzo Sannino, Patrick Babudri, Tina Petkovšek, Elisa Piazza.

UMRLI SO: 95-letna Maria Santic, 46-letna Olga Crisma, 55-letni Raffaele Catagnoli, 69-letni Onorato Sernat, 72-letna Paola Viti vd. De Carli.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)
Ul. Gimnastika 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2, Ul. S. Cilino 36, Nabrežina in Bazovica.
(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)
Ul. Dante 7, Istrska ulica 7.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)
Ul. Dante 7, Istrska ulica 7, Nabrežina, Bazovica.

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčinje: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje: tel. 225-596; Nabrežina: tel. 200-121; Sestlan: tel. 209-197; Zavlje: tel. 209-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba ob 21 do 8. ure, tel. 732-627, predpriznična od 14 do 21. ure in praznična od 8. do 20. ure, tel. 68-441.

AVTOŠOLA DARIO

Dario Bortuzzo

TRST — UL. BARBARIGA 7/1 (ROJAN) TEL. 414657

- Avtomobilisti: pazite kdaj vam zapade vozniško dovoljenje
- Zdravniški pregled v našem sedežu
- Hitri in dopolnilni tečaj
- Avtomobiliste protike

JADRALNA SOLA «NAUTICLUB»

- Vozniška dovoljenja za jadrnice in motorne čolne

Začetek jesenskega tečaja v ponedeljek, 6. septembra, ob 20.30 na sedežu v Ul. Barbariga 7/1, tel. 414657

BREMA

UL. MAZZINI 16
Vam predstavlja opremo za kopalnice v naravnem kristalu. Moderne barve: «champagne», rdeča, bela, kromirana in temno plava

BREMA — vabilo v realnost ugodnih cen v Trstu

Bruno Cleva

Import - Export

Uradni zastopnik za Furlanijo - Julijsko krajino in Jugoslavijo za flipper in video igre

ZACCARIA (Bologna - Italy) TRST

UL. SLATAPER 22 TEL. 040/750291

- Flipper
- Video - igre
- Juke box
- Nadomestni deli

ULICA S. NICOLA 33

Tel. 040/61-420

Banca Agricola Gorizia Kmečka banka Gorizia

TEČAJI BANKOVCEV 1.9.1982

Ameriški dolar 1.378—

Kanadski dolar 1.070—

Švicarski frank 665—

Danska krona 150—

Norveška krona 198—

Holandski florint 500—

Francoski frank 192—

Belgijski frank 24—

Funt sterling 2.385—

Nemška marka 655—

Avstrijski šiling 77—

Švedska krona 215—

Debeli dinar 22—

Drobni dinar 22—

ULICA S. NICOLA 33

Tel. 040/61-420

Banca Agricola Gorizia Kmečka banka Gorizia

TEČAJI BANKOVCEV 1.9.1982

Ameriški dolar 1.378—

Kanadski dolar 1.070—

Švicarski frank 665—

Danska krona 150—

Norveška krona 198—

Holandski florint 500—

Francoski frank 192—

Belgijski frank 24—

Funt sterling 2.385—

Nemška marka 655—

Avstrijski šiling 77—

Švedska krona 215—

Debeli dinar 22—

Drobni dinar 22—

ULICA S. NICOLA 33

Tel. 040/61-420

Banca Agricola Gorizia Kmečka banka Gorizia

TEČAJI BANKOVCEV 1.9.1982

Ameriški dolar 1.378—

Kanadski dolar 1.070—

Švicarski frank 665—

Danska krona 150—

Norveška krona 198—

Holandski florint 500—

Francoski frank 192—

Belgijski frank 24—

Funt sterling 2.385—

Nemška marka 655—

Avstrijski šiling 77—

Švedska krona 215—

Debeli dinar 22—

Drobni dinar 22—

ULICA S. NICOLA 33

Tel. 040/61-420

Banca Agricola Gorizia Kmečka banka Gorizia

TEČAJI BANKOVCEV 1.9.1982

Ameriški dolar 1.378—

Kanadski dolar 1.070—

Švicarski frank 665—

Danska krona 150—

Norveška krona 198—

Holandski florint 500—

Francoski frank 192—

Belgijski frank 24—

Funt sterling 2.385—

Nemška marka 655—

Avstrijski šiling 77—

Švedska krona 215—

Debeli dinar 22—

Drobni dinar 22—

ULICA S. NICOLA 33

Tel. 040/61-420

Banca Agricola Gorizia Kmečka banka Gorizia

TEČAJI BANKOVCEV 1.9.1982

Ameriški dolar 1.378—

Kanadski dolar 1.070—

Švicarski frank 665—

Danska krona 150—

Norveška krona 198—

Holandski florint 500—

Francoski frank 192—

Belgijski frank 24—

Funt sterling 2.385—

Nemška marka 655—

Avstrijski šiling 77—

Švedska krona 215—

Debeli dinar 22—

Drobni dinar 22—

ULICA S. NICOLA 33

Tel. 040/61-420

Banca Agricola Gorizia Kmečka banka Gorizia

TEČAJI BANKOVCEV 1.9.1982

Ameriški dolar 1.378—

Kanadski dolar 1.070—

Švicarski frank 665—

Danska krona 150—

Norveška krona 198—

Holandski florint 500—

Francoski frank 192—

Belgijski frank 24—

Funt sterling 2.385—

Nemška marka 655—

Avstrijski šiling 77—

Švedska krona 215—

Debeli dinar 22—

Drobni dinar 22—

ULICA S. NICOLA 33

Tel. 040/61-420

Banca Agricola Gorizia Kmečka banka Gorizia

TEČAJI BANKOVCEV 1.9.1982

Ameriški dolar 1.378—

Kanadski dolar 1.070—

Švicarski frank 665—

Danska krona 150—

Norveška krona 198—

Holandski florint 500—

Francoski frank 192—

Belgijski frank 24—

Funt sterling 2.385—

Nemška marka 655—

Avstrijski šiling 77—

Švedska krona 215—

Debeli dinar 22—

Drobni dinar 22—

ULICA S. NICOLA 33

Tel. 040/61-420

Banca Agricola Gorizia Kmečka banka Gorizia

TEČAJI BANKOVCEV 1.9.1982

Ameriški dolar 1.378—

Kanadski dolar 1.070—

Švicarski frank 665—

Danska krona 150—

Norveška krona 198—

Holandski florint 500—

Francoski frank 192—

Belgijski frank 24—

Funt sterling 2.385—

Nemška marka 655—

Avstrijski šiling 77—

Švedska krona 215—

Debeli dinar 22—

Drobni dinar 22—

ULICA S. NICOLA 33

Tel. 040/61-420

Banca Agricola Gorizia Kmečka banka Gorizia

TEČAJI BANKOVCEV 1.9.1982

Ameriški dolar 1.378—

Kanadski dolar 1.070—

Švicarski frank 665—

Danska krona 150—

Norveška krona 198—

Holandski florint 500—

Francoski frank 192—

Belgijski frank 24—

Funt sterling 2.385—

Nemška marka 655—

Avstrijski šiling 77—

Švedska krona 215—

Debeli dinar 22—

Drobni dinar 22—

ULICA S. NICOLA 33

Tel. 040/61-420

Banca Agricola Gorizia Kmečka banka Gorizia

TEČAJI BANKOVCEV 1.9.1982

Ameriški dolar 1.378—

Kanadski dolar 1.070—

Švicarski frank 665—

Danska krona 150—

Norveška krona 198—

Holandski florint 500—

Francoski frank 192—

Belgijski frank 24—

Funt sterling 2.385—

Nemška marka 655—

Avstrijski šiling 77—

Švedska krona 215—

Debeli dinar 22—

Drobni dinar 22—

ULICA S. NICOLA 33

Tel. 040/61-420

Banca Agricola Gorizia Kmečka banka Gorizia

TEČAJI BANKOVCEV 1.9.1982

Ameriški dolar 1.378—

Kanadski dolar 1.070—

Švicarski frank 665—

Danska krona 150—

Norveška krona 198—

Holandski florint 500—

Francoski frank 192—

Belgijski frank 24—

Funt sterling 2.385—

Nemška marka 655—

Avstrijski šiling 77—

Švedska krona 215—

Debeli dinar 22—

Drobni dinar 22—</

Tibetanci nekoč in danes

Na gornji sliki na levi vidimo Tibetanca v svojem starem oblačilu, na desni pa v moderni obleki, ki da jo nosi danes. Verjetno pa bo minilo še veliko časa, preden se bodo Tibetanci zares tako spreobklopili. Sicer pa niti ni rečeno, da bi se morali

ŠE O TRADICIONALNI FOLKLORNI MANIFESTACIJI V GORICI

Res odlični so bili izraelsko-palestinski portugalski, madžarski in koroški plesalci

Kakšna je formula goriške manifestacije, kdo je odličen, kdo prav dober, kdo le dober

Ce ne upoštevamo zopetnega dejstva, ki je preprečil nedeljski pohod noš in skupin po goriških ulicah, lahko rečemo, da je na letošnjem mednarodnem folklornem tekmovanju v Gorici bilo vse v skladu s tradicijo, v boljsem pomenu besede.

Tradicija pa tokrat pomeni, da so tudi letos, v večji ali manjši meri, obveljale tiste značilnosti, zaradi katerih je goriška prireditelj upravičeno poznana. Najprej seveda sama »formula« goriške revije: »Castello di Gorizia« (Goriški grad) namreč ni tekmovalno v pravem pomenu besede, kajti mednarodna žirija ne sestavlja lestvice, temveč nastopajoče ocenjuje in sicer tako, da jih porazdeli v tri vrednostne kategorije — med tiste, ki so si »zaslužili« oznako »odlično« ali »zelo dobro«, ali, končno, skromnejši »dobro«.

Druga nesporna odlika goriške revije je porazdelitev nastopajočih skupin v razne kategorije: vsaka skupina ima namreč možnost, da se prijavijo v kategorijo »žive folklores«, »reproduktivne folklores« ali »stilizirane folklores«.

Ne gre za nepomembno dlakopje, kajti te so primerne za pranje skupine, ki predstavljajo drugačno ljudsko izročilo, na primer pri nekaterih je večja teža na

plesih druge na pesmi, skoraj nemogoče pa je po istem merilu presojati skupine, ki z drugačnega zornega kota pristopajo k ljudskemu izročilu. Popolnoma neprimerljivi sta na primer skupina starejših žensk, ki spokojno poje in po malem pleše, ter skupina dobrih in zelo izvežanih plesalcev, ki je v zahtevnem vpletu la nekaj zelo tipičnih elementov iz ljudskega izročila domačega kraja.

Kdo je zdaj boljši? Oba, prva skupina, ker predstavlja nekaj, kar se živi, tako kot one namreč tudi drugi se plešejo in pojejo, ne da bi jih kdo moral posebej učiti. Druga skupina pa je primer, kako se da staro, ljudsko prepleta ti z novim, umetnim ali vsaj prirejanim. Vsaj delno je seveda prirejano ali »stilizirano« vsaka skupina, ki iz domačega okolja pristopi na oder, toda tistim skupinam, ki predstavljajo ljudsko izročilo domačega kraja, katerega pa so se morali naučiti in povzeti po zapisih ali pričevanjih, se strokovno — učenju pravi »reproduktivna folklor« in sem sodi večina skupin, vsaj tistih, ki delujejo na našem širšem območju.

Teh razmejitev so se kot vsa zadnja leta, strogo držali člani žirije, manj pa so se tega kritereja držale prijavljene skupine, zato je žirija nekatere skupine »prekvalificirala«. Letos je pravzaprav imela precej težavno delo, kajti nastopila je tudi izraelsko - palestinska skupina »Beit Haghefen« iz Haifa, ki je niso vedeli kam uvrstiti. Gre namreč za plesno zelo dobro skupino, ki je predstavljala dovršeno izvedeno spleto, ki pa so vsebovali plesno - glasbene elemente iz raznih koncev sveta. Ocenili so jo zato za »odlično«, vendar pa je ostala brez kategorije.

Poleg te skupine, ki je bila po izbiri največja novost letošnje žirije, dvanajste revije, so bile po mnenju strokovne žirije odlične še skupine »Da casa do povo de Santa Cruz do Bispo« iz kraja Malosinhos na Portugalskem ter madžarska »Regesertói« iz skoraj stoletnega kraja, obe v kategoriji »žive folklores«, in pa celovska skupina »Edelweiss« med reproduktivnimi.

Vsekar so bile to običajne skupine vsaj z vidika folklorne, kot izraelsko - palestinska skupina, ki je seveda opominjala, oziroma na plesno miroljubni način reševala izraelsko - arabski spor. Vendar pa gre pri portugalski skupini za zelo prijetno presenečenje, predvsem zaradi običajnega podajanja. Ljudsko izročilo berijskega polotoka je zelo zanimivo, kar so dokazale še druge skupine prejšnja leta, nikakor pa ne sledi našim stereotipnim predstavam.

Pri madžarski skupini pa gre za potrditev že stare resnice, da je folklorno bogastvo srednjeevropskih držav izjemno in da v izvirnem podajanju, ki ne potrebuje

nepotrebnega »okrančanja«, vsekar pride do izraza. V tej skupini so se namreč predstavile tudi različne starke.

Skupina »Edelweiss« iz Celovca je nedvomno tudi dobra skupina, ki sicer ni »veterano« briljantna, nastopa pa kot nemška, vendar pa v slovenskih zilijskih nosah. Več odobravanja, vsaj med občinstvom, je zela sardinska skupina »Ricerche popolari ottanesi« iz Ottane pri Nuoru, ki ji je žirija dosodila samo »zelo dobro«. Še enkrat je dokazala, da je sardinsko ljudsko izročilo v Italiji med najbolj zanimivimi.

Od italijanskih skupin je nastopila še »La Muffrina« iz Campogiana pri Lucchi, od jugoslovanskih pa »Franko Cvetković« iz Beograda, ki nista prejele izstopnih.

Do izraza pa prireditelji pa je prišla predvsem prestopna programa, ki se je nekoliko manj vplela kot sicer, in pa raznolikost skupin, ki so prišle na dvajseto goriško mednarodno srečanje, ki sta ga kot ostale doslej organizirala domači »Pro loco« in goriška občina. (bip)

Hotel bi biti Kokoschka

DUNAJ — Kdor pozna dunajske galerije in teh je več, bo v

njih občudoval veliko velikih imen, med njimi tudi slikarje, kot so Kokoschka, Egger - Linz in Jungnickel, ki spadajo med znanja, uveljavljena imena avstrijske moderne in likovne umetnosti. Nikjer pa ne bo obiskovalec naletel na ime Botek. Toda sedaj ne bo naletel, vprašanje je, kako bo čez kako leto, ko bo Botek opravil s sodniki.

Manfred Botek je preprost, rekli bi nedolžni slikar. Kot takega ga nihče ni upošteval, pa čeprav je on menil, da ima do tega pravico. In ker ga nihče ni upošteval in ker nihče ni hotel kupiti njegovih slik, ker je bil pač in je Botek, je začel svoja olja podpisovati z imeni uveljavljenih slikarjev, ki smo jih omenili zgoraj. Toda zatoltil so ga pri nečednem početju in ga spravili pred sodišče. Njegova dela s tujimi podpismi so šla naglo v promet, a se je nekdo zavedel go ljufije. Botek se je pred sodiščem zagovarjal, da ni nihče ogoljufan, ker Kokoschka in ostali so se »spravili svoje«, kupci slik pa prav tako menijo, da imajo doma Kokoschke in ostale. Vprašanje je, kaj bo reklo sodišče. Zagoljufci pa si je Botek na ta način ustvaril reklamo.

Angelu Segulinu za 75. rojstni dan

Te dni praznuje v Kopru v krogu svoje družine, sorodcev, sodelarcev in prijateljev slikar, zbiratelj in prevajalec Angel Segulin, predvojni član KP, sodelavec Pinka Tomažiča in udeleženec NOB.

Angel Segulin je bil rojen 1. septembra 1907 v Slopih v Brkinih. Družina, iz katere je izšel, je bila daleč po okolici znana kot postena in zavedna. Najstarejši brat Jože je septembra 1922 po begu v Jugoslavijo. Veljčič se je v napredno delavsko gibanje, bivšo jugoslovansko policijo pa ga je zaradi njegove revolucionarnosti zahtevalo ubiti. Brat Franc je bil član KP od leta 1936 in je bil v zvezi z drugim tržaškim procesom aretiran že leta 1940, nato pa v zaporu in internaciji vse do kapitulacije Italije. Takrat se je priključil 3. prekomorski brigadi NOVJ, februarja 1945 pa je padel v boju za osvoboditev Mostarja. Bil je politični komisar čete v 3. bataljonu. Brat Janes je leta 1935 prav tako desertiral v bivšo Jugoslavijo, bil leta 1936 sprejet v KP. Do kapitulacije Italije je bil interniran in po zaporu, septembra 1943 se je priključil 1. prekomorski brigadi in bil zatem sprejet v 13. proletarsko brigado »Rade Končar«, s katero se je kot politični komisar čete udeležil bojev od Drvarja, preko Črne gore, Sandžaka, Beograda in sremske fronte vse do Trsta. Umrl je leta 1970. Sestra Štefka Janja je prav tako sodelovala v NOB od vsega začetka ter delala predvsem v organizaciji napredne mladine in v protifašistični fronti žena.

Angel Segulin je, čeprav se o trok, dogodke prve svetovne vojne močno občutil, saj je bil njegov oče mobiliziran v avstro-ogorsko vojsko in poslan na rusko fronto, nato pa je bil premeščen na fronto proti Italiji. Po prvi svetovni vojni se je Angel zaradi socialnih razmer in krivice, ki so se dogajale, odločil za študij ter se je posvetil zlasti politični ekonomiji.

Na odsluženje kadrovskega roka je odšel leta 1937 k bersaljerškemu polku v Gradiško, kjer je bil določen h gozdu na pihala. Po vrnitvi v domači kraj mu je uspelo se zaposliti pri tržaškem vodovodu, nato pri nekem gradbenem podjetju. Nekaj časa je delal tudi pri nekem zasebniku v Rodi, v tistem času je iskal možnost, da bi odšel v Sovjetsko zvezo, kar pa mu ni uspelo.

Leta 1935 je skupaj z bratom Francem in Janezom pobegnil v Jugoslavijo, da bi se izognil mobilizaciji za Elzas. V politični emigraciji je živel v Ljubljani in Mariboru ter delal v organizaciji najprej delavskega gibanja, v KP je bil sprejet 22. marca 1936, kmalu nato pa se je odzval pozivu partije in se prijavil med španske borce. S svojo skupino je poteval preko Avstrije (njegov brat Franc je bil s podobno skupino namreč v španiji prek Grčije), kjer pa ga je policija aretirala in ga po dveh

ITALIJANSKA TV

Prvi kanal

13.00 Poletni maraton
13.30 DNEVNIK
17.00 Glasba, predstave in zanimivosti
17.05 Tom Story — risanka
17.50 Hagen — TV film
18.10 Clacsonovi nasveti
19.10 Pustolovski poti
19.45 Almanah
19.45 Vremenske razmere
20.00 DNEVNIK
20.40 Variete
Macario pihi
22.05 Polnočna maska — film
23.35 DNEVNIK
Ob koncu Vremenske razmere

Drugi kanal

13.00 DNEVNIK 2 — Ob 13. uri
13.55 Solska vzgoja
17.00 Popoldanski spored
17.15 Naš skupni tovariš — 8. del
17.40 Program za mladino:
Carovnica Bia — risanka
Risanke: Nekoč je bilo...
in King Rollo in balončki
18.30 Šport in glasba
oddaja vodi Nino Benvenuti
19.45 DNEVNIK 2 — Vesti
20.40 Teden Chiare Brenne — TV priredba
22.30 Srečanje s kinom
Filmi, ki jih boste videli na velikem ekranu
22.35 Made in Italy
23.00 DNEVNIK 2 — Zadnje vesti
Tretji kanal
19.00 DNEVNIK 3
19.15 DNEVNIK 3 — Deželne vesti
19.50 Sto italijanskih mest
Salerno
20.10 Solska vzgoja
20.40 Filmski festival v Benetkah
21.30 DNEVNIK 3
21.55 «Lo scaltro lupo»
vodi Lando Buzzanca
22.55 Simon iz pušave — film

JUGOSLOVANSKA TV

Ljubljana

16.50 Poročila
16.55 Nogomet:
Sarajevo — Velež
18.45 Zbisi: Pegam in Lambergar
Mnogi otroci dobro poznajo slikarico o Martinu Krpanu, ki jo je naslikal znani umetnik Tone Kralj. Danes pa si bodo otroci lahko ogledali njegovega Pegama in Lambergarja.

Zadnje vesti

18.55 Zbisi za mlade:
Maks Pirk
S septembrom začnemo ponavljati oddaje, ki se jih je v ciklu Zbisi za mlade nabralo že kar lepo število. Vsaka oddaja je polna obrisov pri enem od slovenskih skladateljev, ki je tehten del svojega ustvarjanja namenil mladini. Predvajanje pričelimo z oddajo, posvečeno skladatelju Maksu Pirkmu — z željo, da vsaj na ta skromni način počastimo njegovo 80. rojstni dan, ki ga je 23. avgusta praznoval v Tolmini. Tam je dolgo leta živel, počuje, ustvarja in razdaja svoje bogato izkustvo in razumevanje novim in novim generacijam. Oddaja je pripravil Lajko Miloslavjevič, režiral jo je Mija Janžekovič.

Obzorje

19.30 Obzorje
19.45 Na sedmi stazi — športna oddaja
V Ljubljani se bo 18. septembra pričelo svetovno prvenstvo v dviganju uteži.

TRST A

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.30 Dobro jutro po naše; 8.10 - 10.00 Radijski mozaik; Na obisku pri...; 8.30 Potpuri napovedi in melodije; 9.30 Dramatični roman; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 - 13.00 Opoldanski zbornik: Literarni listi; 12.00 Na počitnice; 13.20 - 16.00 Iz studija neposredno: Glasba po željah; 14.10 Otroški kotiček; 14.55 Diskoteka; 15.30 Zapisniki s potovanja; 17.10 - 19.00 Razširjeni obzorje; Na obisku pri...; 17.30 Romantične melodije; 18.00 Četrto srečanje; 18.25 Prijavljeni motivi.

KOPER

(Slovenski program)

7.00, 7.30, 8.25, 15.00 Poročila; 7.00, 8.30 Obzorje; Glasba za dobro jutro; 7.15 Obvestila in EP; 7.37 Objave; 7.45 Cestne razmere; 8.15 Radijski, televizijski in filmski spored; 14.00 Na valu radia Koper - Glasba, objave; 14.15 Kino spored; 14.30 Zanimivosti; 15.10 - 16.00 Predstavitev oddaj in glasbene želje; 15.30 Po domače s pevci in ansambli narodnozabavne glasbe; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Glasba po željah; 17.00 Primorski dnevnik; 17.15 Aktualna tema; 17.30 Objave, glasba; 17.40 Juke box.

KOPER

(Italijanski program)

7.30, 8.30, 13.30, 16.30, 19.30 Dnevnik; 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.00 Glasba za dobro jutro; 7.15 Kolesarček; 8.15 Horoskopi; 9.00 Orkester Casadei; 9.15 Radijska priredba; 9.32 Lucianovi dopisniki; 10.00 Z nami in; 10.15 Igra orkester Lalo Schiffrin; 10.32 Glasbeni prepori in Horoskopi; 10.45 Mozaik, glasba in nasveti; 11.00 Ploščke; 11.32 Kim, svet mladim; 12.00 Na prvi strani; 12.05 Glasba po željah; 14.33 Poletni spored; 15.36 Več kot pesem; 16.00 Pojejo Luca Barbarosa, Cliff Richard in Riccardo Fogli; 16.45 Kantavtorji; 17.00 Gole maske, oziroma Luigi Pirandello; 17.15 Glasba; 17.32 Crash; 17.55 Knjižne novosti; 18.00 Jazz glasba; 18.30 Kaj je novega?; 19.10

Prireditvi, ki bo trajala do

26. septembra, bomo namreč neli temo današnje oddaje. Spregovorili bomo o organizaciji prireditelj, samem tekmovanju in pripravah jugoslovanske izbrane vrste na svetovno prvenstvo. Evropsko prvenstvo v atletiki se bo pričelo že 6. septembra. Marko Rožman bo za kratko oddajo pripravil pregled dosežkov na dosežanih evropskih prvenstvih jugoslovanskih tekmovalcev. Izbrali bomo športnika meseca, najverjetneje pa dvomna SP v Ekvadorju zasluzil Darian Petric.

20.15 Risanke

20.30 TV dnevnik

21.00 Pogovor med sosedi

Skupna oddaja TV Ljubljana in ORF (deželni studio stajerske v Gradcu) o življenju dveh mest s skupnim zaledjem in zgodovino, ki v marsičem povezuje pa tudi ločuje, je nov proizvod tvornega sodelovanja slovenske in avstrijske televizije. Oddaja o Mariboru in Gradcu želi biti predvsem afirmacija in animacija. Za številne mlajše gledalce nudijo kratak zgodovinski oris, ki ne molči o hipotetični preteklosti. Predvsem pa je kritičen odsev današnjega stanja in možnosti za poglobitev vezi v prihodnosti. Prav ta enotna ocena avtorjev in udeležencev oddaje, da je sodelovanje in odprta meja v najširšem interesu predvalstva z obeh strani meja, daje temu najnovejšemu kooperacijskemu proizvodu obeh televizij pomembno vrednost. Kot ob dosedanjih podobnih priložnostih, bosta oddaji v nemščini in slovenski potekali skorajda istočasno na prvih programih TV Ljubljana in ORF Dunaj.

21.45 Poletni koncert:

Lignano international show

23.05 V znamenju

Koper

13.30 Odprta meja — oddaja v slovenskem jeziku

V današnji Odprti meji bodo na sporedu med drugim še naslednje vesti:

RIM — Razprava o programu obnove Spadolinijeve vlade in vprašanje slovenske narodnostne skupnosti

TRST — Popravni izpiti

GORICA — Problemi slovenskega tehničnega zavra

NABREŽINA (TS) — Razlative za gradnjo hitre ceste

TRST — Slovensko stalno gledališče v Trstu pred novo sezono

18.00 TV D — Novice

18.05 Jazz na ekranu:

Jazz orkester RTV Ljubljana in Etta Cameron

18.30 TV sola

19.00 Zdravo, otroci

19.30 TV D — Stičice

20.30 Dominio Kidd — film

21.50 TV D — Danes

22.00 Kdo pozna umetnost?

23.50 Čas v sliki — dnevnik v nemškem jeziku

Ob koncu Odprta meja — oddaja v slovenskem jeziku

Zagreb

19.15 TV kolektor

19.45 Humor Vojvodine

21.00 Politični magazin

Radio diskoteka; 19.45 Slišimo se jutri.

RADIO 1

7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 8.40 Glasbeno kombinacija; 9.00 - 10.00 Glasbeno-govorni program; 10.40 Filmski festival v Benetkah; 11.00 Glasbena hisa; 11.34 Komu zvoni radjska nadaljevalka; 12.03 Janj Ulica Asiago Tenda; 13.03 Glasbeni dokumentarec; 16.00 Poletni spored; 17.30 Glasba za mladino; 18.05 Glasba; 18.38 Kantavtorji; 19.15 Draga glasba; 19.30 Jazz glasba; 20.00 Zivljenje z očetom - radjska drama; 21.55 Objektiv Evropa; 22.22 Napotki za avtomobiliste; 22.50 Glasba; 23.03 Telefonski klic.

LJUBLJANA

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 in 7.45 Prometne informacije; 7.30 Rekreacija; 7.35 Vremenska napoved za pomorske; 7.50 Dobro jutro, otroci; 8.00 Druga jutranja kronika; 8.25 Iz naših sporedov; 8.50 Z radiom na poti; 9.05 Za solarje; 9.35 Mladina poje; 10.05 Z glasbo v dober dan; 10.35 Turistični napotki; 11.05 Rezervirano; 11.25 Naše pesmi in plesi; 13.10 Znanje melodije; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Od vasi do vasi; 14.00 Iz naših krajev; 14.20 Obvestila iz zabavna glasba; 14.30 Priporočila vam...; 15.05 Enajsta sola; 15.30 Koncert za mlade poslušalce; 15.40 Jezikovni pogovori; 16.00 Dogodki in odmevi; 16.30 Obvestila iz zabavna glasba; 16.50 Radio danes, radio jutri; 17.00 Vrtljiki; 18.00 Studio ob 18.00; 19.00 Z ansambli Ludvika Lesaka in pevci; 19.15 Lokalne radijske posnetke; 19.55 Z mlajo generacijo slovenskih interpretov; 20.35 Lahko noč, otroci; 20.45 Minute z ansambli Jožeta Kampeča; 21.00 Celotni večer domačih pesmi; 22.05 Lijerni večer; 22.45 Lepa melodija; 23.15 Informativa oddaja v nemščini in angleščini; 23.25 Iz naših sporedov; 23.30 Plezna glasba; 00.05 Lijerni utripi; 00.10 Mozaik lahke glasbe.

ŠPANSKI UPRAVIČEN STRAH NE BI SMEL BITI LE ŠPANSKI

«Svoje jedrske smeti, prosimo, odlagajte pred svojimi vrati»

Tudi v Španiji so bolj občutljivi in manj občutljivi ljudje - Znanost blazi preplah, vendar opozarja tudi k previdnosti - Atom ni vedno Hirošima, vendar...

MADRID — Španci se zadnje čase ubadajo s številnimi vprašanji, vendar jim tri zadeve še najbolj belijo glave. Predvsem so tu predčasne volitve, nad katerimi niso navdušeni, ker da so prišle pre zgodaj. Tu je tudi vprašanje Gibraltarja, za katerega bi vsakdo rekel, da spada Špancem, pa čeprav so si ga Britanci priključili že zdavnaj, da so lahko kot dominantna kolonialna sila nadzirali Sredozemsko morje in tako tudi samo Sredozemlje. Sedaj pa je anketa pokazala, da približno tretjina Špancev ne mara v Španijo. Seveda je tudi s tem nekaj podobnega kot s Falklandskimi otoki: v Gibraltaru je namreč veliko Angležev. Končno je tu še tretje vprašanje, ki se z njim ubadajo Španci ali vsaj del Špancev, v bistvu pa to ne le špansko, pač pa tudi portugalsko in če hočemo biti iskreni splošno evropsko vprašanje in končno, vprašanje vsega sveta. Gre namreč za »jedrske smeti«, za vprašanje torej, ki ga ne rešiš od danes na jutri, ki bo trajnejše narave, ki pa se tiče sicer Špancev, vendar pa tudi vse države, ki jih čezmaka Atlantik.

V Evropi imamo že vrsto atomskih držav. Nekatere so atomske zares, druge pa nekatere napol. Prve razpolagajo z atomskimi naboji in bombami, druge pa le z jedrskimi električnimi centralami. In teh je več in te so pravzaprav tiste, ki jim Španci očitajo velik, zelo veliki greh, kajti vse te države odlagajo atomske ali »jedrske smeti« v Atlantik, to se pravi v »zemljepisno področje«, ki ni last nikogar. Kot je znano, obalna področja morja spadajo v širino 10 ali 12 milj obalnim državam, ostala morja pa so last vseh oziroma nikogar. In tako so se nekatere evropske države navadile odvažati »jedrske smeti« ali jedrske »epel« na Atlantsko morje in jih kakih 500 milj od obale mečejo v globočine. Seveda niso ljudje tako neobčutljivi, da bi prej ne preverili, ali se to sme ali ne. Predvsem so proučili duo Atlantika, nadalje so preverili seizmičnost tega zemljepisnega področja in so končno našli globljo področje »velike luze«, kjer da ni vulkanov in kjer da ni nevarnosti, da bi do potresov prišlo. In to področje je blizu Kanarskih otokov.

Lahko, torej nestrokovnjaki meni, da je »jedrski smeti« ali atomskega »epela«, kot temu pravijo, malo. In to je tudi res. Če atomski »epeli« oziroma količino atomskega »epela« primerjamo s pepelom pomaga, ki ga izgori v peči termičnih central za proizvodnjo enake količine električne energije. Toda veliko jedrskih peči porabi toliko jedrskega goriva, da ostane tega »epela« veliko. Španski strokovnjaki vedo povedati, da so njihovi »sosedi« in evropske države nasplo odložile v »njihovo« morje, namreč v Atlantik nasproti Španiji, že desetico tiso tedrskoga »epela«. To so pa kolonije, ki bi dale misliti ne le Špancem, pač pa vsakomur. Po sebično če bi ugotovili, kot so ugotovili oni, da postaja morje vedno bolj »strupeno«, kar se opaža v vedno večji radioaktivnosti atlantske flore in faune. Ugotovili so namreč, da se je na primer radioaktivnost ale povečala za 50 krat. In to prav gotovo ni malo.

Če so Španci v zvezi s tem pred časom le gormjali, so se zadnje čase krepko razburili, nezadovoljstvo je doseglo svoj višek pred nedavnim, ko je britanska

ladja »Gem« vrgla v Atlantik 2.700 ton »jedrskih smeti« ali »jedrskega pepela«, prav za to dni pa je najavljen prihod treh holandskih ladij, ki bodo pripelale kakih 5 tisoč ton nevarnega radioaktivnega »epela«. Samo ob sebi se razume, da je to povzročilo nemalo srd, na nek način že upor.

Španci pravijo, da jih strokovnjaki ne prepričajo in ne morejo prepričati. Strokovnjaki — vendar ne vsi — namreč pravijo, da je jedrski »epel« ali kot sedaj pravijo tudi »jedrske smeti« vložene v jelekne sode, ki jih držijo dolgo dobo in da je nemogoče, da bi prišli radioaktivni ostanki v stik z vodo, praktično z ostalim svetom. Kako to, se sprašujejo Španci, da sta flora in fauna ob njih vih obalah tako strahno radioaktivni? Kako to, da se je njihova radioaktivnost povečala kar za 50 krat? Če imajo drugi jedrske strokovnjake in strokovnjake za morske tokove, jih imajo tudi Španci in tako prvi kot drugi, tako španski atomisti kot španski strokovnjaki za morje ugotavljajo, da sta flora in fauna z obalnega področja močno radioaktivna zato, ker sodi z jedrskimi pepelom, vsaj vsi, niso držali, vrnu tega pa je znano, da močni vodni tokovi nosijo te sode proti španskim obalam. To se pravi, da obstaja jedrska nevarnost že sedaj, v »mirnem«, v »normalnem« času, ko v tem predele Atlantika niso zabeležili kakih vulkanskih izbruhov in potresov. Kaj pa bi bilo, če bi se pod morskim globinami kaj »epredilo«?

Če te nevarnosti vzbujajo nezaupanje španskega ljudstva na sploh, se še posebej za vse to zanimajo določene španske organizacije, ki so glede tega bolj tenkočutne. Morda bo kdo rekel, da gre za bolj strahopetne in hipersenzibilne ljudi, pa ne drži. Z jedrskimi odpadki se zares ni igrati, saj je znano, da radioaktivnost strahotno počasi usiha, medtem pa širi okoli sebe smrt. Reš je, včasih so v zvezi s tem poznali preveliki preplah, nekatere resni strokovnjaki so dali svoje zadeve primerne okvire. In mnogo je strokovnjakov, ki pozivajo k previdnosti. Španci zato povsem upravičeno pravijo, da tisti evropski strokovnjaki, ki trdijo, da jedrski »epel« ni nevaren, posebno če je v sodih, zakaj ga ne hranijo doma, zakaj svoje »smeti« nosijo pred njihova vrata? Glede tega so še najbolj aktivne nekatere organizacije, kot na primer Zveza prijateljev zemlje, nadalje organizacija Zeleni mir ter končno organizacija, ki nosi zelo govorjen naslov Rešimo človeštvo. V zadnjem času bo tuje posebno v španski Galiciji prisenečen, ko bo na vseh plovkah

KOLESTARSTVO

SVETOVNO PRVENSTVO V GOODWOODU

V dirki na 100 km za amaterje presenetljiva zmaga Nizozemske

Na drugo mesto so se uvrstili Švicarji, na tretje pa Sovjeti - Italijani zasedli sedmo mesto - Jugoslavija z osmim časom dosegla velik uspeh

GOODWOOD — Na otvoritveni dirki v cestnih vožnjah na letošnjem svetovnem kolesarskem prvenstvu v Angliji je včeraj prislo do velikega presenečenja. V dirki na 100 km na kronometer za amaterje je zmaga reprezentanca Nizozemske in tako obrnila na glavo vsa predvidevanja.

Včerajšnja dirka za posamezne reprezentance (vsako so sestavljali

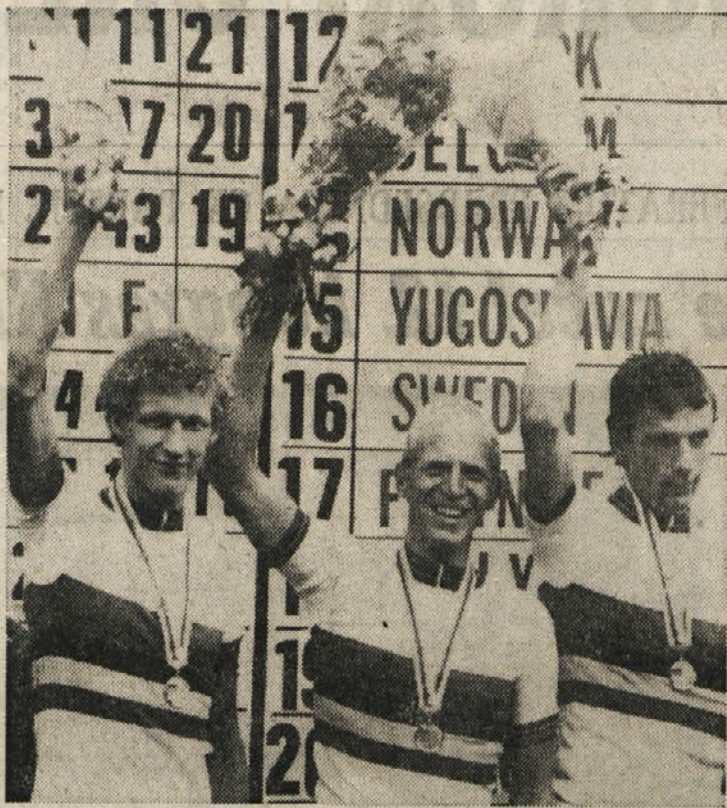
la tako huda. Poleg tega je imel francoski kolesar še težave s svojo federacijo, ki ga je hotela suspendirati, ker se ni predstavljal na kontroli dopinga po nekem kriteriju v Franciji. Takrat pa so vsi ostali člani reprezentance zagrozili, da se ne bodo udeležili SP in tako je morala tudi kolesarska zveza popustiti.

ODBOJKA
Čez mesec dni svetovno prvenstvo

BUENOS AIRES — Čez približno mesec dni se bo v Argentini začelo svetovno prvenstvo v odbojki. Na prvenstvu, ki bo trajalo od 1. do 15. oktobra, bo nastopilo 24 moških se-

sterk. Ekipa se razdeljena v sledeče skupine: A — Argentina, Japonska, Mehika in Tunizija; B — Sovjetska zveza, Bolgarija, ZDA in Čile; C — Italija, NDR, Kanada in Avstralija; D — Kuba, Poljska, Rumunija in Venezuela; E — Koreja, Kitajska, Francija in Finska; F — CSSR, Brazilija, Libija in Irak.

Reprezentanti NDR
VZHDNI BERLIN — Objavili so seznam 68 atletov in atletinj, ki bodo na bližnjem EP v Atenah branili barve NDR. Na seznamu je več evropskih prvakov. Med moškimi Olaf Beyer (800 m), Munkelt (110 m ovire), Udo Beyer (krogla) in Wieser (hoja 20 km). Med ženskami pa Goehrova (100 m), Kochova (400 m) in Slumianekova (krogla).

Nizozemci so torej osvojili včeraj prvo zlato kolajno v cestnih vožnjah na svetovnem prvenstvu v Angliji. Uvrstitev Nizozemcev predstavljajo vsakega presenečenje, saj bi morali po napovedih zmagati kolesarji iz NDR ali Sovjetske zveze. Vendar so se vzhodni Nemci uvrstili na četrto, Sovjeti pa na tretje mesto. Na sliki vidimo tri člane nizozemske reprezentance, ki se veselijo zmage (Telefoto AP)

Iz planinskega sveta Bogato delovanje SPD Trst

SPDT prireja v nedeljo, 12. septembra, avtobusni izlet na Sernio, najvišji vrh v vzhodnih Karnijskih Alpah (2187 m). Izlet je primeren za vse, kolikor se lahko nekateri planinci povzpnejo le do koč Grauzaria (2180 m), ki je oddaljena le eno uro hoda od doline Val Aupa, točneje od kraja Ponte Rio Fontanac, do koder bo planince pripeljal avtobus. Od koč Grauzaria pa do vrha Sernia, kjer je čudovit razgled na Julijske, na Karnijske Alpe in na Dolomiti, je še štiri ure hoda. Izkušeni planinci pa se lahko od koč povzpnejo na Ceto Grauzaria (2065 m), ki spada med vrhove »poti prijateljskega«. Odhod avtobusa bo ob 6. uri izpred sodnijske palače v Trstu (Foro Ulpiano), vstopanje pa na sedežu ZSSD (Ul. sv. Frančiška 20/2, tel. 767.304), do vključno srede, 8. septembra. Izlet vodi prof. Marinka Pertot.

To nedeljo, 5. septembra, bo startal z Razdrtega tradicionalni pohod »100 družin na Nanos«, katerega se redno vsako leto udeležuje lepo število zamejskih družin. Pohod organizira PD iz Postojne.

Osrednji slovenski Dan planincev, ki ga že mnogo let zapovrstjo prireja Planinska zveza Slovenije, bo v nedeljo, 12. septembra, na Lisci na Štajerskem. Dan planincev SPDT pa bo prvo nedeljo v oktobru, in sicer 3. oktobra, tudi tokrat na tržaški kraški gmajni.

ne več po dve, kot se je dogajalo na prejšnjih tečajih. To strnjeno predel in učni ur je narekovala prvo intenzivno učenja in večja možnost asimiliranja smučarskih veščin v manjšem času.

V prodaji so že nove nalepke in našitki SPDT, in sicer društveni ter smučarskega in alpinističnega odseka. Našitka stane 500, nalepka pa 300 lir.

V sredini prejšnjega tedna se je manjša skupina članic SPDT (Isa Arban in dr. Sonja Mašera) z Vršiča po Jesenjski poti povzpela skozi Okno na Prisojnik, nadaljevala po »Jubilejni« v Škrbino in na Ra-

VIDA LEGIŠA in SAVO USAJ
stopita danes na skupno življenjsko pot.
Novoporočencema želi mnogo sreče
SK Devin

SPORED CESTNE VOŽNJE
1.9. Dirka na 61,2 km za ženske; dirka na 183,4 km za amaterje.
3.9. Dirka na 275 km za profesionalce.

dirke kolesarji) je potekala v ne-močno vrzinskih vremenskih pogojih. Na dirki se je zgrnila gosta angleška megle, vseskozi je deževalo, poleg tega pa je pihal tudi močan veter. V teh pogojih so reprezentance dale vse od sebe, najbrž pa je prišlo tudi zaradi vremenskih nepravilnosti presenečenja. Favorit dirke, reprezentanca Sovjetske zveze, je le s težavo osvojila tretje mesto, medtem ko so bili bivši svetovni prvaki iz NDR šele četrti. Pri tem je treba seveda pripomniti, da je med dirko padel najboljši vzhodnonemški kolesar Ludwig, tako da so morali reprezentanti iz NDR nadaljevati dirko v treh. Skratka, 100 km na kronometer za amaterje so dali presenetljiv rezultat, pri čemer predstavljajo sploh senzacijo uvrstitve Švice na drugo mesto, česar ni pričakoval prav nihče.

Italijani so tekmovali poprečno. Biatlon, Cesarini, Ghiretto in Pagnini so privzeli na cilj s sedmimi časovi, kar je po mnenju selektorja Italijanske reprezentance Gregorja dober uspeh. Odlični uspehi so dosegli tudi Jugoslovanci, ki so z osmim mestom potrdili zaupanje od-novnih in zabeležili najboljši uspeh v zgodovini svetovnih prvenstev.

Včerajšnja dirka se je začela s silovitno vožnjo reprezentantov ČSSR, Nizozemske, Finske in Švice, ki so se na 25 km vodili, kakor so presenetljivo presli v vodstvo Švicarjev, ki so imeli po 50 km še dober naskok pred ostalimi. Švicarjem pa je proti koncu zmanjalo moči, tako da so se prebrinili v osrednji Nizozemski Dueret, Schipper, Solleveld in Van Bindsbergen, ki so obdržali vodstvo do konca.

KONČNA LESTVICA
1. Nizozemska v času 2. ur 14' 19"
2. Švica po 27"
3. Sovjetska zveza 44"
4. NDR 1'44"
5. Belgija 3'32"
6. ČSSR 3'55"
7. Jugoslovija 4'03"
8. Italija 4'14"
9. ZRN 6'02"
10. Norveška 6'53"

Tudi Bernard Hinault v nedeljo na startu
LORIENT — Tudi francoski kolesarski as Bernard Hinault bo na startu v nedeljo, ko bo v Goodwoodu na sporedu svetovno prvenstvo za kolesarje. Vest je sporočil selektor francoske kolesarske reprezentance Jacques Anquetil, ki je imel s Hinaultom krajši telefonski pogovor. Hinault je zagotovil, da redno tekmuje in da se dobro počuti, tako da bo do nedelje nared.

Kot je znano, je Bernard Hinault pred dnevi padel in se poškodoval. Vendar kaže, da poškodba ne ni bil

NOGOMET

SINOČI ZASLUŽENA ZMAGA DOMIA

Domio je po boljši igri odpravil Opicino z 2:1 - Drevi srečanje med Gajo in Primorjem

DOMIO — OPICINA 2:1 (1:0)
DOMIO: Girometa, Binetti (v 46. min. Lapasquala), Crevatin, Gatta, Martin, Roldofo, Barnaba, Krizman, Fumani, Macoratti (v 56. min. Caraffa), Maiorano.
OPICINA: Sardi, Gerzil, Gabrielli (v 65. min. Gombach), Doz, Tulliani (v 72. min. Bassanesi), Vecchio, Vollo, Alfieri, Botteri, Ruziz (v 65. min. Primavera), Castriotta.

STRELCI: v 20. min. Barnaba iz 11-metrovke, v 61. min. Fumani, v 67. min. avtogol Crevatin.

Tudi v drugem nastopu na turnirju za »Pokal restavracije Krizman« je ekipa Domia kot zmagovalca zapustila igrišče in si tako že skoraj matematično zagotovila nastop v polfinalu.

Zmagovalci včerajšnjega srečanja so povedli v 20. min., ko je Barnaba uspešno realiziral najstrožjo kazen zaradi očitnega prekrška z roko. Najboljša stvar srečanja pa je bil kakovostni zadetek Fumanija, ki je z diagonalnim strelom iz

TURNIR ZA »POKAL RESTAVRACIJE KRIZMAN«

SINOČI ZASLUŽENA ZMAGA DOMIA

Domio je po boljši igri odpravil Opicino z 2:1 - Drevi srečanje med Gajo in Primorjem

IZIDI 4. KOLA
Galenika - Buducnost 1:1
OFK Beograd - Dinamo (Z) 1:2
Sloboda - Osijek 0:0
Dinamo (V) - Željeznikar 2:1
Vardar - Partizan 5:0
Vojvodina - Crvena zvezda 1:1
Rijeka - Hajduk 1:1
Radnicki - Olimpija 1:0

Danes bo po TV ob 17. uri še tekma Sarajevo - Velež.

ODBOJKA
Pomemben mednarodni turnir
RIM — Jutri se bo začel prvi mednarodni turnir, ki so mu dali ime »Rim - Pariza«, ker bodo prvo kolo tega turnirja odigrali v Rimu, povratna srečanja pa v Parizu. Turnirja se bodo udeležile reprezentance Italije, LR Kitajske, Francije in ZRN.

TEKMOVANJE ZA ITALIJANSKI POKAL

V derbiju kola zmaga Juventusa

Turinčani so z dvema goloma Rossija odpravili Milan Razigral se je tudi Argentinec Diaz - Poraz Udineseja

V sinočnjem predzadnjem kolu za italijanski nogometni pokal so prišli spet na svoj račun renomirani strelci. Predvsem so prišli do izraza turci, ki kaže, da so se živili v italijansko nogometno okolje in sedaj opravičujejo svoj sloves.

Derbi včerajšnjega kola je bil prav gotovo v Turinu, kjer sta pred 55 tisoč gledalci igrala Juventus in Milan. Juventus je sicer premagal Milančane, vendar so se ti zilavolj Turinčani ne poznajo zapostojne na svoji poti v svetovni nogometni vrh in to so dokazali tudi včeraj proti ekipi, ki bo nastopala v B ligi, a je dejansko vredna naj-

VČERAŠNJI IZIDI

PRVA SKUPINA	
Benevento - Torino	1:2
Cagliari - Palermo	2:2
Reggina - Monza	0:3
DRUGA SKUPINA	
Pistoiese - Triestina	2:1
Varese - Ascoli	3:1
Sampdoria - Brescia	4:0
TRETTJA SKUPINA	
Atalanta - Perugia	0:0
Lazio - Napoli	1:2
Salernitana - Avellino	1:2
ČETRTA SKUPINA	
Campobasso - Nocera	1:0
Cavese - Bologna	0:0
Florentina - Pisa	1:0
PETA SKUPINA	
Modena - Lecce	0:0
Spal - Como	1:0
Verona - Roma	0:5
ŠESTA SKUPINA	
Catania - Padova	2:1
Juventus - Milan	2:1
Pescara - Genoa	2:2
SEDMA SKUPINA	
Catanzaro - Cremonese	4:1
Sambenedettese - Arezzo	1:0
Paganese - Cesena (danes)	
OSMA SKUPINA	
Bari - Udinese	1:0
Inter - Foggia	3:0
Rimini - Vicenza	1:1

višjega italijanskega razreda. Juventus je že vodil z 2:0, oba gola pa je dosegel Paolo Rossi, potem pa je Milan znižal rezultat z Jordano, ki prihaja do izraza v pravi liki.

Sicer pa je bilo tudi v Rimu precej »vroče«, kjer sta igrala Lazio in Napoli. Zmagal je Napoli z dvema goloma Argentinec Diaza, za Lazio pa je bil uspešen Giordano. V

ŽENSKE
Jaušovec (Jug.) - Russel (ZDA) 3:6, 7:6, 6:3; Simmonds (It.) - Drecher (Švi.) 6:3, 6:2; Evert - Lloyd (ZDA) - Vasquez (ZDA) 6:1, 6:0; Shriver (ZDA) - Skuherska (ČSSR) 6:0, 6:3; Leand (ZDA) - Bramblett (ZDA) 6:3, 6:4; Potter (ZDA) - Sands (ZDA) 7:6, 6:4.

ROKOMET
Jugoslavija prva
SIRACUSA — Na mednarodnem turnirju v Siracusi je reprezentanca Jugoslavije osvojila prvo mesto. Jugoslovanci so v sinočnjem finalu premagali Španijo s 24:17 (13:7), ki modrim ni bila dorezal nasprotnik.

Južnoameriško prvenstvo
RIO DE JANEIRO — Sestavili so skupine južnoameriškega prvenstva v nogometu. Prvo skupino sestavljajo Brazilija, Argentina in Ekvador, drugo skupino Čile, Venezuela in Urugvaj, tretjo pa Peru, Kolumbija in Bolivija.

NOGOMET

Italijanski pokal tudi za amaterje

Od slovenskih enajsteric nastopata le Primorje in Vesna

V nedeljo, 5. septembra, bodo tudi nogometaši amaterji začeli zares. Na sporedu je namreč prvo kolo za italijanski pokal, to se pravi, da bodo letos uradno prvi igrali za točke. Prijavljene ekipe so razdelili v dve skupini. V prvi skupini se bodo med seboj srečale vse (16) ekipe promocijske lige. V drugi skupini pa bo igralo 84 ekip iz 1. 2. in 3. amaterske lige, ki se bodo srečale med seboj. Za prvo kolo je parce že odločil žreb. V drugem kolu pa se bo 42 ekip, ki bodo zmagale, pridružilo še 22 ekip, ki kljub porazu jim bo žreb ugoden. V drugem kolu je namreč predvidenih 32 dvobojev. Od tedaj dalje pa ekipa, ki zmaga, napreduje, poražena pa izpade.

Za letošnji pokal se je prijavilo 124 ekip, ki bodo igrali v 1. 2. in 3. amaterske lige, med katerimi zasledimo od naših le kriško Vesno in prosoško Primorje. Obe naši enajsterici bosta v nedeljo s pričetkom ob 16.30 igrali pred domačim občinstvom. Vesna igra proti Op. Supercaffè, Primorje pa proti Stocku.

Ob robu prosoškega pravočelnika...
Nov trener Primorca Fonda bo začel s skupnimi pripravami verjetno v ponedeljek, 13. septembra.

Edi Kralj, bivši trener Primorca, se bo spet vrnil k Primorju. Kralj bo vodil eno izmed mladinskih ekip prosoškega kluba.

Vezni igralec Zorje Damjan Fonda bo kmalu obelk vojaško suknjo. Na sredini polja Zorje se bo to poznalo. V letošnji sezoni bo Zorja igral Gatta, bivši član tržaške Olimpije.

Primorje išče spretnega strelca. Zgleda, da bo dres prosoškega kluba obelk Dinoli, ki je v lanskem prvenstvu dosegel... 4 gole z Op. Supercaffè.

Dario Olivo, ki trenutno igra s Krasom je še vedno last prosoškega Primorja.

Breg išče vratarja, med kandidati je tudi član Krasa Papandrea. Ekipo cibabanov Brega bo letos treniral Dario Sluga.

Kar se tiče vratarjev, Vesna letos ne bi smela imeti problemov, na razpolago jih ima kar štiri, in sicer Bubiča, Jommo, Košto in Savarina.

Germani, ki je v lanskem sezoni igral z Vesno, je last Primorja, vendar se ni še lotil treningov.

Tudi Guštin (Gaja) se ni še predstavil trenerju Aldu Kralju.

Na igrišču v Padričah pa se v polnem teku dela za obnovitev športnega objekta. Dela se bodo zavlekla skozi vsa sezona in zato bo Gaja igrala domače tekme v Trebčah.

AVTOMOBILIZEM

Mario Andretti pri Ferrariju?

MONZA — Včeraj so uradno predstavili VN Italije, ki bo 12. septembra. Za to avtomobilsko dirko, ki je že 53. po vrsti in je obenem predzadnja dirka svetovnega prvenstva za pilote kaže, da bo nastopal za Ferrarija znani ameriški pilot italijanskega porekla Mario Andretti. To domnevo potrjuje tudi italijanska avtomobilska hiša, ki je sporočila, da bo jutri imela razgovor z Andrettijem glede na njegov možni nastop. Seveda so pri tem precej zainteresirani tudi organizatorji, saj bi pomenila prisotnost ferrarijevega vozača veliko večji obisk gledalcev. Doslej se je na dirko vpisalo 29 dirkačev. Uradne poskusne vožnje bodo na sporedu 10. in 11. septembra. Določili so tudi cene vstopnic, ki bodo za dirko precej slane, saj bodo stolišča stala 40 tisoč lir, sedeži pa od 80 do 95 tisoč lir.

Ob velikem presenečenju prisotnih ni napadel sodnika, temveč ga prosil, naj predčasno odpiše konec, saj je bil popolnoma razočaran nad igro svoje ekipe in je skušal prepričati, da bi bil poraz še hušji.

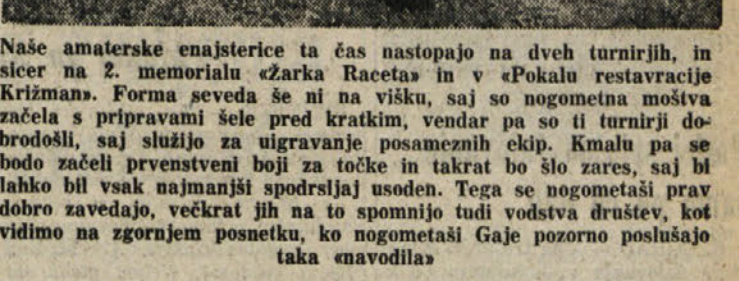
NOGOMET

Razočarani navijači

RIO DE JANEIRO — Ob koncu prvega polčasa nogometne tekme Flamengo - Fluminense, ko je bil Flamengo v vodstvu s 3:0, je mladi navijač Fluminenseja vdrl na igrišče.

Ob velikem presenečenju prisotnih ni napadel sodnika, temveč ga prosil, naj predčasno odpiše konec, saj je bil popolnoma razočaran nad igro svoje ekipe in je skušal prepričati, da bi bil poraz še hušji.

Šola za nogometaše...

Naše amaterske enajsterice ta čas nastopajo na dveh turnirjih, in sicer na 2. memorialu »Zorja Ractas« in v »Pokalu restavracije Krizman«. Forma seveda še ni na višku, saj so nogometaši močvirja začela s pripravami šele pred kratkim, vendar pa so ti turnirji dobrodošli, saj služijo za uigravanje posameznih ekip. Kmalu pa se bodo začeli prvenstveni boji za točke in takrat bo šlo zares, saj bi lahko bil vsak najmanjši spodrsli usoden. Tega se nogometaši prav dobro zavedajo, večkrat jih na to spominja tudi vodstva društev, kot vidimo na zgornjem posnetku, ko nogometaši Gaje pozorno poslušajo taka »navodila«.

Novinar ljubljanskega radia Stane Urek pa je spregovoril o zdravniški aktivnosti za vse starostne dobe. Dobro poznani, in naš velik prijatelj, odbojkarški strokovnjak Viktor Kresvel, pa je imel predavanje o odbojki danes in o velikih spremembah, ki čakajo to igro po olimpijskih igrah v Los Angelesu. Magister Kresvel pa je trenerjem pomagal pri testiranju telet in fantov, da je tečaj tudi po tej plati še samo dodatno pridobil na vrednosti. Zanimiva pa je bila primerjava testov z mladimi odbojkarji iz Slovenije, BiH, Srbije in izbrano jugoslovansko vrsto.

Ob treniranju so tako dekleta kot fantje odigrali nekaj prijateljskih medsebojnih tekem. Mladi borci so se pomerili celo z jugoslovansko reprezentanco v dvigavanju uteži, ki se ta čas pripravljajo v Škofji Loki za skorajšnje svetovno prvenstvo SPEDU, ki bo od 18. do 26. t.m. v Ljubljani. Dekleta pa so odigrale prijateljske tekme s slovenskim ligasem iz Gorji ter domačo sesterko Škofje Loke. Prav zadnje srečanje v nedeljo dopoldan (ko so imeli za seboj kar dve uri vadbe), med fanti in dekleti je pokazalo velik napredek borovih igralcev in igralke.

G. Furlanič

PO OSEMDNEVNEM BIVANJU V ŠKOFJI LOKI

Lepo uspele priprave Borovih odbojkarjev

Priprave mladih odbojkaric in odbojkarjev SZ Bor v Škofji Loki so rešile odlično uspele. Osemredno bivanje v tem prelepelem gorenjskem kraju bo ostalo našim fantom in dekletom še dolgo časa v najlepšem spominu. Pogoji za vadbo so bili res enkratni in prijatni domačini so se potrudili, kot je bilo v njihovih najboljših močeh, da bi počutje tečajnikov bilo najboljšo. Kljub temu, da se je vadilo dvakrat dnevno, ni bilo opaziti posebnih znakov utrujenosti, kar gre v največji meri svezemu gorenjskemu zraku, odlični hrani v »Domu učencev« ter seveda udobno urejenim sobam za potrebni počitek. Mladi tržaški odbojkarji so veliko pridobili in to ne samo glede tehnične izpopolnjevanja v odbojkarstvu, ampak v splošni razgledanosti, ker je bil program dokaj pester in natančen ter raznolik, da se ni prav nihče dolgočasil.

Ob koncu tečaja so se mladi odbojkarji in odbojkarice v Škofji Loki srečali s slovensko reprezentanco, ki je bila v obliki. Zanimiva pa je bila primerjava testov z mladimi odbojkarji iz Slovenije, BiH, Srbije in izbrano jugoslovansko vrsto.

TENIS

Jaušovčeva dobro startala

Tudi Italijan Claudio Panatta preskočil prvo oviro - Favoriti Connors, McEnroe, Gerulaitis in Lendl - Borg še ne nastopa

FLUSHING MEADOWS — Začelo se je mednarodno teniško prvenstvo ZDA v Flushing Meadowsu. Ta turnir velja za angleški prvenstvom na travnatih igriščih v Wimbledonu, francoskim prvenstvom »Roland Garros« v Parizu in prvenstvom »Stamps« to je skupino najbolj prebranih turnirjev na svetu. Med te turnirje pa si Flushing Meadows zasluži posebno mesto, saj je tisti, ki je najbolj bogat z nagradami. Nič čudnega torej, da nastopa tu cvet svetovnega tenisa.

Med moškimi je odsoten edino Bjorn Borg, ki je napovedal svoj povratak na igrišča za prihodnje leto. Favorite za to prvenstvo bodo izbrali: John McEnroe, Jimmy Connors, Ivan Lendl in Vitas Gerulaitis. Vsekarer pa prevladuje v Wimbledonu, ko sta stopila na igrišče McEnroe in Connors. Takrat je zmagal 31-letni Connors.

Jimmy Connors

MOSKI
Wilander (Šve.) - Scanlon (ZDA) 6:4, 6:3, 6:1; Claudio Panatta (It.) - McCain (ZDA) 6:4, 6:4, 7:6; Chris Mayotte (ZDA) - Fibak (Pol.) 6:4, 3:6, 3:6, 7:6, 6:2; Solomon (ZDA) - Bourne (ZDA) 7:5, 6:4, 6:1; Kriek (Juž. Afrika) - Stockton (ZDA) 6:2, 6:2, 6:2; Mayer (ZDA) - Grant (ČSSR) 6:4, 6:4, 6:2; Noah (Fr.) - Curren (Juž. Afrika) 6:3, 7:6, 6:3.

Drugi dan teniškega prvenstva ZDA se je začel z velikim presenečenjem. Vitas Gerulaitis, ki je bil nosilec 5. skupine, je izpadel iz nadaljnje tekmovalnice. Gerulaitis je izločil njegov rojak Američan Fritz Buehning s 6:4, 7:6, 6:3.

PRVENSTVO ZDA V FLASHING MEADOWS

ŽENSKE
Jaušovec (Jug.) - Russel (ZDA) 3:6, 7:6, 6:3; Simmonds (It.) - Drecher (Švi.) 6:3, 6:2; Evert - Lloyd (ZDA) - Vasquez (ZDA) 6:1, 6:0; Shriver (ZDA) - Skuherska (ČSSR) 6:0, 6:3; Leand (ZDA) - Bramblett (ZDA) 6:3, 6:4; Potter (ZDA) - Sands (ZDA) 7:6, 6:4.

Drugi dan teniškega prvenstva ZDA se je začel z velikim presenečenjem. Vitas Gerulaitis, ki je bil nosilec 5. skupine, je izpadel iz nadaljnje tekmovalnice. Gerulaitis je izločil njegov rojak Američan Fritz Buehning s 6:4, 7:6, 6:3.

ROKOMET

Jugoslavija prva
SIRACUSA — Na mednarodnem turnirju v Siracusi je reprezentanca Jugoslavije osvojila prvo mesto. Jugoslovanci so v sinočnjem finalu premagali Španijo s 24:17 (13:7), ki modrim ni bila dorezal nasprotnik.

tem kolu je malce presenetljiv poraz Udineseja v Bariju. Udinese je nastopil močno okrnjen in najbrž je to tudi vzrok porazu, čeprav ne gre pozabiti, da je Bari med tistimi enajstericami, ki znajo presenetiti vsakega. Vsekakor pa so Vi-demčani še v boju za napredovanje v naslednji del tekmovalnice za italijanski pokal, vse bo odvisno od nedeljske tekme, ko bodo igrali na domačem igrišču proti Interju, ki je sinoči odpravil Foggio s 3:0.

OBVESTILA

Športna šola Trst
sporoča, da bo seja glavnega od-bora danes, 2. septembra, ob 20. uri v Ul. sv. Frančiška, 20.

ŠD Polet — kotalkarska sekcija
priredi začetni kotalkarski tečaj s pričetkom 3. septembra. Vpisovanje na kotalkišču v Repen-talski ulici vsak dan razen ob sobotah in nedeljah od 18. do 20. ure.

SPK CUPA iz Sesljana
obvešča članke, da bo izredni občni zbor v soboto, 4. septembra 1982, v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20 ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

DNEVNI RED
1. Sprememba statuta
2. Privzeti
3. Razno

Košarkarski odsek SZ Bor
obvešča, da se bodo priprave posameznih moštev začele ob naslednjih datumih:

MINIBASKET (trener Stokelj)
— sreda, 22. septembra, ob 15.30
PROPAGANDA (Obak in Fur-lan) — petek, 10. septembra, ob 15.30

V ZDA NALOŽILI NOVE DAVKE NA UVOZ JEKLA

Jeklarske zdrahe med ZDA in Evropo

Sporazum o samoomejevanju evropskega izvoza jekla edini način za rešitev spora

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)

BRUSELJ — Zakulisne igre med zahodnoevropsko skupnostjo in ameriškim jeklarskim koncerni o koli izvoza jekla v ZDA se nadaljujejo, da bi se izognili plačevanju kompenzacijskih carin pri prodaji jekla na ameriški trg — washingtonsko trgovsko ministrstvo je ugotovilo, da je šestica držav EGS »podmazala« izvoz jekla v ZDA, ter namizila dodatne carine od 1,31 do 26,65 odstotka (Halsider) — je komisija evropske skupnosti predlagala sporazum, s katerim bi določili zgornjo mejo poseganja na ameriški trg jekla. V Bruslju so predlagali, da bi deseterica svetovnih ameriškega trga do leta 1985 omejila na 3,75 odstotka, a pod pogojem, da ameriški koncerni prekličejo obtožbe o subvencijah.

»Samoomejitveni« sporazum bi moral priti do svetla že 15. septembra letos, a pred tem je kajpak potreba privolitev tamkajšnjih industrijcev. Ti so se odločili, da železo kujejo, dokler je še vroče, torej dokler imajo podporo trgovskega ministrstva, in so sporočili svoje pogoje. Pogajanja z EGS bodo sprejeli, če evropska skupnost poleg enajstih predlaganih jeklarskih polizdelkov na seznam vključi še nekatere jeklarske litine, specialna jekla ter omogoči stalne posvete o ukrepanju, če bi se prodaja zahodnoevropskega jekla preveč dvignila.

Thornova komisija se sicer zaveda, da je »samoomejitveni« sporazum, kakršne je evropska skupnost sicer vsilila vrsti držav, ki na skupni trg izvažajo jeklo ali pa tekstil, edini način, da se izogne plačevanju kompenzacijskih carin, ki bi se povečale finančne probleme zahodnoevropskih jeklarjev, kljub temu pa je včeraj hladno zavrnila pogoje, ki so jih pred dvema dnevi postavili Američani, točneje šef »US Steel« David Roderick. Podpredsednik bruselske komisije Etienne Davignon, ki je v začetku avgusta v Washingtonu predstavil predlog EGS o omejevanju prodaje jekla na ameriškem trgu, poudarja, da bi privolitev v pogoje, ki jih postavlja David Roderick, pomenila nova pogajanja z ameriško administracijo. To pa ne prihaja v poštev, so včeraj zatrdili v palači Beylarmont in žogico znova poslali čez Atlantik.

Zaplet bodo skušali zgladiti med obiskom posebne delegacije, ki bo konec tedna odpotovala v Washington, da bi z ameriško administracijo skušala doseči poseben dogovor o jeklenih cevih, ki jih predlog o »samoomejevanju« ne vključuje. Če bi prizadevanja za mirnoljubno rešitev jeklarskega spora med EGS in Ameriko dokončno propadla, bodo zahodnoevropski jeklarji od prihodnjega meseca dalje morali plačevati kompenzacijske carine, ki naj izričijo vpliv posebnih subvencij, ki jih uporabljajo proizvajalci iz EGS pri nastopanju na ameriškem trgu.

BOZO MAŠANOVIC

Poslej splošno žalovanje samo po en dan

BEOGRAD — Čas trajanja splošnega žalovanja v Jugoslaviji bo v prihodnje samo en dan. Žalovanje bo mogoče razglasiti ob smrti vidnih jugoslovanskih revolucionarjev, državnikov in drugih vidnih osebnosti ter ob izjemno težkih naravnih nesrečah, ter nesrečah, ki bi prizadele vso državo. Zvezni izvršni svet je skupščini Jugoslavije dostavil najnovejšo inačico predloga zakona o razglasitvi ljudskega žalovanja v Jugoslaviji. Pričakovati je, da bo zvezni zbor skupščine Jugoslavije ta zakonski osnutek sprejel na eni izmed prihodnjih sej.

Formica na Siciliji za boj proti mafiji

PALERMO — Finančni minister Formica bo danes predsedoval operativnemu srečanju na vrhu finančnih stražnikov, med katerimi bodo pregledali izsledke preiskav o nezakonito pridobljenih premoženjih, ki so jih vodili v okviru boja proti mafiji. Minister se bo sestel tudi s prefektom, gn. Dalla Chiesa in s sodnimi oblastmi. Popoldne se bo tudi sestel deželni odbor za civilno solidarnost in boj proti mafiji. Posveta se bodo udeležili predsednika

Z UVODNIM REFERATOM PREDSEDNIKA CK PARTIJE HU YAOBANGA

Včeraj se je začel 12. kongres KP Kitajske

PEKING — Z uvodnim referatom predsednika Hu Yaobanga se je včeraj v Pekingu začel 12. kongres KP Kitajske, ki bi moral po vseh predvidevanjih utrditi nove smernice kitajskega partijskega vodstva. Po pozivu vsem narodom Kitajske, vojski, zaveznim strankam in partijskim kadrom, naj se enotni borijo za uresničitev sodobne in razvite Kitajske, je Hua Yaobang poudaril, da so za zmerno obdobje kulturne revolucije, »sedanje partijsko in državno vodstvo pa je v rokah partiji in ljudstvu zvestih ljudi.«

Ze sam naslov Yaobangovega referata »Ustvariti nove pogoje na vseh področjih socialistične modernizacije« napoveduje, da bo kljub navidezni statičnosti prišlo na Kitajskem do globokih sprememb. Te so trenutno že očitne na podeželnosti, kjer se že več standard kmetov, a le do mere, saj temu se vedno nasprotujejo razne radikalne sile, ki v duhu kulturne revolucije zagovarjajo uravnilovco. Po vsem sodeč bo morala partija končno izvesti v svojih vrstah čistko proti vsem tistim, ki se niso zavzeli za kulturno revolucijo, kljub temu, da

Včerajšnji začetek 12. kongresa KP Kitajske v Pekingu

so jim dali kar dovolj časa. Prav tako bo morala vzeti v pretes vprašanje pomlajevanja svojih vrst. Po

vsem razumljivo bo nadaljevala po poti štirih modernizacij, v zunanji politiki pa bo dosledno branila svo-

jo neodvisnost in se bo postavila po robu vsem kvarnim vplivom iz tujine.

(Telefoto AP)

Hrast Robina Hooda v nevarnosti

Najstarejši hrast v shetwoodskem gozdu, ki je baje bil najbolj pri srcu legendarnemu lokostrelcu Robinu Hoodu, je poskušal požar, tako da se sedaj bojuje, da bo večstoletno drevo odmirlo. (Telefoto AP)

RAZGIBAN SPORED NA BENEŠKEM FILMSKEM FESTIVALU

Sodobna kinematografija gleda v lastne »notranje« probleme

To tematiko so obravnavali režiserji Nichetti, Fassbinder in Averbach - Zanimiv portugalski prvenec

BENETKE — Na letošnjem beneškem filmskem festivalu mnogo italijanskih in tujih filmov obravnava svet kinematografije (Nichetti s filmom »Domani si balla«, Fassbinder s filmom »Warnung vor einer heiligen Nutte«, Averbach s filmom »Goloss«). Nekdo gleda na probleme moderne kinematografije z ironijo, drugi skozi lastno nevrozo. Sovjetski film pa obravnava ne psihološko razsežnost. Film »Goloss«, katerega avtor je Ilja Averbach, prikazuje namreč odnose igralcev do filma in obravnava predvsem probleme dramaturgov — pripovedovalcev, ki morejo zagotoviti pravičen ritem filmu in pristne dialoge. Sovjetska kinematografija posveča namreč veliko pozornost dramaturgiji in dupliranju filmov. »Glas« je zadnji prispevek, ki ga igralec nudi filmu in režiserji zahtevajo skoraj vedno, da vsak igralec duplira v filmu lastnega sebe. Averbachov film govori o igralci, ki je hudo bolna. Tega se sama zave in skuša na vsak način dokončati film, to ji ne uspe. Vseeno bosta njen glas in njena osebnost vtisnili svojo sled v film.

Drugi film, ki je bil včeraj v tekmovanju za zlatega leva je »Angenijor Anders luffard« (Potovanje v balonu izenarjenega), ki ga je režiral Jan Troell. Film temelji na fotografijah in dokumentiranih pričevanjih švedskega raziskovalca Augusta Salomona Andra, ki je večkrat raziskoval severni tečaj. Pustolovska zgodba torej treh lju-

di, ki se podajo na severni tečaj. Švedski filmar skuša čim bolj vestno prikazati osebnost švedskega režiserja tako, da lahko vsak presodi po lastni uvidenosti o smislu in udeležbi takih ekspedicij. Tretji film v tekmovanju, ki je bil včeraj na sporedu, je »De Smak van water« (Okus vode) nizozemskega režiserja Orlowa Seunkeja. Delo se spopirne z izrazito socialno tematiko. Hss, pravi socialni uradnik, ki opravlja svoje delo učim korvito in neprizadeto, se posveti zgolj posvemu zamaranjenega dekleta, postane sam s svojo izbiri socialni problem. Zares dosledno realističen film, ki se ne ustavi pri površinski izhodišč: protagonist zmenja svojo lastno identiteto (človekova čustva in dejanja niso sad logike). Tudi kadiranje, v začetku ostro in skandirano, se ublaži vsled duhovne obogatitve protagonista. Docakal je mladostna današnja zoro, kdor je prisostvoval predvajanju originalne verzije (4 ure) filma »Heaven's Gate« (Nebeška vrata), ameriškega režiserja Michaela Cimolina, ki je bil svoj čas pravi filmski neuspeh. Naj omenimo še tipično Altmanov »Come back to the fite a dime Jimmy Dean, Jimmy Dean«, prijetna komedija prepisana na italijana je Maniuzzejer »Vein« (certa Rock), posvemu očelna obratnava pokola na železniški postaji v Bologni.

Dokaj neznan portugalski kinematografija je letos prisotna na

festivalu (v tekmovanju za zlatega leva) s prvencom mladega, komaj 23-letnega režiserja J. Maria Grila »A Estangeira« (Tujka). Film nam prikazuje zgodbo premožnega Portugalc zrelit let, ki mora po razporoki zapustiti vilo ob oceanu, v kateri je živel od otroških let. Ljubezna zgodba z mladostjo izstopa se prepleta s prizori iz mladosti, o katerih prevladuje figura matere in ljubezen med njo in sinom. Film je zanimiv in nam priča o veliki izrazni sposobnosti mladega režiserja, ki pa v tem delu večkrat posveča preveliko pozornost estetiki, zaradi česar je ritem zelo počasen in večkrat utrudljivo.

DANJEL JARC in ALEŠ DOFTORIC

Upor kamoristov v zaporu v Trapaniju

TRAPANI — Skupina zapornikov, ki so jih premestili šele pred nekaj tedni v te zapore iz neapeljske kaznišnice Poggioreale zaradi upora, se je ponovno uprla, da bi jih spet preselili bliže domu. Gre za pripadnike nespornih si kamorističnih »družin« Cutola in »Nove družine«, ki so izkoristili dnevi sprehod na dvorišču za protestno manifestacijo, med katero so se povzpeli na kaznišniško streho in od tam vikali svoje zahteve. Policijske sile so takoj obklopile zapor, uporniki so se pa vdali le po štirih urah.

MED ITALIJANSKO-FRANČOSKIMI POMORSKIMI MANEVRI

Protipodmorniško letalo izsledilo v Jonskem morju neznano podmornico

Nahajala se je izven italijanskih ozemeljskih voda in je zbežala takoj po odkritju

RIM — Med skupnimi italijansko-francoskimi manevri v Jonskem morju so ob robu italijanskih ozemeljskih voda Tarentskega zaliva izsledili neznano podmornico, ki je sledila neki italijanski bojni ladji. Pilot nekega protipodmorniškega letala tipa atlantico je čisto po naključju opazil periskop, naprava za odkrivanje magnetnih anomalij pa mu je potrdila, da ni bil le privid. Takoj so sprožili alarm, saj bi lahko podmornica vsak trenutek kršila italijanske ozemeljske vode. Iz Tarenta je takoj izpolna tregata razreda »dupo«, iz Catanie pa so vzleteli protipodmorniški helikopteri.

Letalo »atlantico« je še nekaj časa sledilo podmornici, a je kmalu izgubilo kontakt. Kasneje so protipodmorniški helikopteri prečesali Tarentski zaliv, a o neznani podmornici ni bilo sledi. Bržkone je podmornica pri zasledovanju italijansko-francoske eskadre opazila, da so jo izsledili in se je pravočasno umaknila.

Nekaj podobnega se je že pripetilo februarja lani. Takrat pa se je naznana jedrska podmornica nahajala v globini Tarentskega zaliva. Da je bila podmornica res jedrska, je ugotovila podmornica »Leonardo da Vinci«, ki ji je sledila dalj časa vse do mednarodnih voda. Marsikdo je tedaj podvomil v uspešnost italijanske protipodmorniške akcije, saj je bilo zasledovanje dvakrat hitrejša podmornice prava bedarija. Jedrska podmornica je namreč plula z enako hitrostjo kot »Leonardo da Vinci«, bržkone da bi se seznanila z elektronskim sistemom odkrivanja, ki ga imajo italijanske podmornice razreda »Sauro«. Ko je zbrala dovolj informacij, je enostavno povečala hitrost in v nekaj minutah izginila iz zaslovov »Leonarda da Vincija«.

Tokrat pa je kot kaže vsa zadeva preprostejša. Podmornica, ki za gotovo ni bila iz sklopa sil NATO je hotela le pobliže pogledati italijansko-francoske manevre, a ni zaplula v italijanske ozemeljske vode. Takrat »radovednost« je navsezadnje nekaj povsem običajnega za vse mornarice sveta.

PRIMORSKE VESTI

Rešili prostorske težave srednje gostinske šole

IZOLA — Po sinočnjem sestanku predsedstva občinske konference SZDL se je davi zaplet s prostorsko problematiko srednje gostinske in turistične šole iz Izole hitro razrešil. Pouk na tej srednji šoli se bo začel šele 6. septembra, to pa zaradi pomanjkanja prostora v dijaških domovih (ponekod so v njih še poletni gostje). Po posebnem sporazumu, ki so ga danes podpisali v Izoli gostinska šola, koprski zdravstveni center in izolski občinski izvirni svet, se bo 450 srednješolcev, časno preselilo v prostore zdajšnjega kirurškega oddelka pred-

Umrl Wladyslaw Gomulka nekdanji poljski voditelj

VARŠAVA — Wladyslaw Gomulka, bivši poljski ministri podpredsednik in delavski voditelj ter ena izmed najvidnejših osebnosti poljskega povojnega političnega življenja je prejšnjo noč umrl v neki varšavski državni kliniki 77-letni Gomulka je imel raka na želodcu, bil je bolan že več časa, pred nekaj meseci so ga tudi operirali, vendar mu življenja niso več mogli rešiti.

Pokojniki se je rodil 6. februarja 1905 v revni delavski družini v Krosnem, v Galiciji. Leta 1926 je vstopil v poljsko komunistično stranko, ki je bila tedaj v ilegali, kjer se je udeležoval predvsem kot sindikalist, zaradi česar se je v tridesetih letih dvakrat znašel v ječi. Leta 1939 mu je uspelo pobegniti izza rešetk ter se je pridružil poljskim borcev, ki so branili Varšavo pred napadi nacistov.

Leta 1942 je bil med ustanovitvi poljske delavske stranke, v kateri so ga leto dni kasneje izvolili za glavnega tajnika. Tri leta po zaključku druge svetovne vojne je postal član centralnega komiteja združene poljske delavske partije (v ka-

teri so bili združeni poljski komunisti in socialisti).

V obdobju zloglasnih političnih procesov, ki so jih inscenirali od Stalinovemu nalogu v zahodnoevropskih državah, je moral na zatono klop tudi Gomulka. Leta 1949 so ga obtožili »desnega deviacionizma« in »ditoizma«. Najprej so ga izkjučili iz stranke, nato pa so ga leta 1951 zaprli. V ječi je o tati let, za časa destalinizacije pa so rehabilitirali tudi njega.

V juniju leta 1956 je prišlo v Poznanu do hudih delavskih nemirov, ko so se dvignili delavci delavnic Giełski iz protesta proti dragini. Upor delavcev so zatrli v krvi. V vrstah ZPPD pa je prišlo do hude krize. Jeseni istega leta so Gomulko imenovali za tajnika stranke in Poljski so njegovo izvolitev pozdravili z velikanskim navdušenjem, glede na to, da je zagovarjal »poljsko pot« v socializmu in večjo neodvisnost od Sovjetske zveze. Njegovo izvo-

litev so pač razumeli kot novo usmeritev strankine politike in so ga na mestu glavnega tajnika spet no trdili junija 1964.

Obdobje Gomulkove »vladavine« je označeval razmeroma uspešen razvoj poljskega gospodarstva, saj država tedaj ni imela niti dolžarja, doiga, zlot sam pa je veljal za trno na valuto.

Kljub temu se tudi Gomulka ni mogel izogniti notranjim krizam, katere je prvič napovedal protest varšavskih študentov leta 1968, ko so zahtevali večje politične svobode in demokratizacijo javnega življenja. Po nekaj dneh spopadov je bilo »poljskega marca« konec, saj je bila študentska gibanja za trla, vendar pa je bil vse to je vstop v dogodek, do katerih je prišlo dve leti kasneje.

Decembra 1970 je prišlo namreč do upora delavcev (ki, sicer, dve leti prej niso gledali z odobravanjem na »vstajo študentov«), zlasti ob Baltiku, v Stettinu in Gdansk. Prišlo je do krvavih spopadov med silami reda in delavstvom. Potem ko je, po uradnih podatkih, obljubil na asfaltu 57 mrtvih (Solidarnost trdi, da jih je bilo celo na stoine), je bil delavski protest s silo zatrt. Zaradi teh dogodkov so Gomulki 19. decembra istega leta odvzeli vse vladne in strankine funkcije, nado mestil pa ga je Edward Giersek. Po dogodkih v letu 1980 se je Gomulka ostro opredelil proti Solidarnosti, katero je označil za protirevolucijo. Letos januarja so ga ob 40-letnici ustanovitve ZPDS ponovno rehabilitirali. 16. marca je dobil z obiskom generala Jaruzelskega ob njegovi bolniški postelji svoje zadnje priznanje.

Na Sardiniji preradi streljajo

ORISTANO — Na Sardiniji se v zadnjih tednih ponavljajo nerazumljivi, a tragični dogodki, ki imajo izvor v prelaskominskem poseganju po orožju in morda v miselnosti, da si pač vsak kroji pravico s svojimi rokami, tako da so posle dvice brez vsakega sorazmerja z vrzoki. Najprej je bil neki mlade skušal ukrasti nekaj melonov, nato so mladega nabornika umorili med domnevnim in nedokazanim poskusom ropa.

PALERMO — Dve različni roparski topi sta včeraj hkrati napadli dve palermnski banki, ki sta oddale ni le kakih sto metrov v Ul. Leonarda da Vinci. V podružnici »Banca di Roma« jim je rop uspel in so odnesli 20 milijonov lir, drugi roparji pa so poskus spopleteli, ker jim je pred sedemdeset agencije »Banca di Sicilia« prestregel nočni čuvaj, ki je začel streljati na bandite in jih spravil v beg.

Nekoč so vsa evropska mesta razsvetljevali s plinskimi svetilkami, ko pa je začela elektrika svoj zmogovit pohod, so te svetilke ugašale druga za drugo. Plinskih luči je trenutno nekaj le še v tradicionalnem Londonu in na sliki vidimo 58-letnega Cliffa Bulhanna, zadnjega londonskega »lampplighterja«, pri prižiganju ene poslednjih viktorijanskih plinskih svetilk (Telefoto AP)

OBIŠČITE 28. MEDNARODNI VINOGRADNIŠKO-VINARSKI SEJEM

VINO 82

OD 30. AVGUSTA DO 4. SEPTEMBRA 1982
GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE LJUBLJANA

